JAN 17 1938

New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas lietuvis turi gyventi ir kurti dirbdamas drauge su savo tautiečiais, medžiagines ir dvasines gėrybes. Gėrybes kuria tik laisva tauta!

LII. METAI. 12 (30... BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 15 D. KAINA 3 CENTAI

DABAR

Penkiolika metų
Laikas ir erdvė
Melnos sutartis
Šalia Palangos

JUOZAS TYSLIAVA

Šiandien sueina lygiai penkiolika metų, kai Klaipėdos kraštas su visu savo pajūriu grįžo atgal į Lietuvos motinos glėbį.

Atsimenu, kaip šiandien. Nemigo naktys Lietuvos Telegramų Agentūros biure. Kiekviena žinia, atėjusi tiesiog, ar aplinkiniais keliais, net per Karaliaučių, būdavo godžiai gaudoma Kaune.

Tomis neramiomis, kupinomis lūkesčio, naktimis aš, budėdamas Eltoje, tada, tarp kita ko, rašiau:

"...Nors Kuršių mariomis dar
[Vokios laivas plaukia,
Nors uoste priešininkai rai-
[vosi,
Bet Kopose jau brolis brolį
[šaukia —
Tėvynė blaivosi.
Dar trenksmas vienas,
Dar vienas kalavijas —
Ir Vyties žirgas siekia jū-
[rą..."

Sakoma, kad laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet lietuvių tautos atžvilgiu, negalima sakyti, kad laikas būtų buvęs perdaug nedraugingas. Per šešis šimtus metų, nuo pat Melnos sutarties, Klaipėdos kraštas, su labai mažomis pertraukomis, buvo vokiečių valdžioje. Ir per ištisus tuos šešis amžius Klaipėdos krašte skambėjo lietuvių kalba ir daina.

Bet... prieš trejetą šimtų metų ne tik Klaipėdos krašte, bet ir Karaliaučiaus apylinkėse skambėjo lietuvių kalba. Senesnieji Tilžės gyventojai dar labai gerai atsimena, kad Įsrutės, Labguvos, Gumbinės ir Stalupėnų apylinkėse žmonės nekalbėjo kitaip, kaip tik lietuviškai.

Taigi, nors lietuviškoji erdvė mažėjo, betgi laikas dirbo mūsų tautos naudai, pagaliau jai grąžindamas bent mažą tos žemės dalį, kuri iš amžių teisėtai jai priklausė.

Nors į Klaipėdos kraštą vokiečiai pradėjo skverbtis prieš septynis šimtus metų, bet galutinai jie čia galėjo įsitvirtinti tik po 1422 metų, po to, kai kryžiuočiai padarė taikos sutartį su lietuviais.

Prieš Melnos sutartį Klaipėdos pilį, kurią vokiečiai buvo pasistatę, lietuviai nesykį buvo sugriovę. Klaipėda buvo sulyginta su žeme 1323, 1379, 1393 ir 1402 metais.

Taigi, istorija aiškiai pasako, kad dėl Klaipėdos krašto ir jo pajūrio Lietuva pradėjo kovoti ne prieš penkiolika metų. Deja, kaip jau pernai metais, minint Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktį, šioje vietoje esu pasakęs, kunigaikščių Lietuva neįstengė padaryti to, ką 1923 metais padarė atgavusi respubliką.

Kalbėdamas apie nelaimingą Mažosios Lietuvos praeitį ir laimingą Klarpėdos krašto atvadavimą, aš negaliu neatsiminti buvusio Lietuvos užsienių reikalų ministerio dr. Zauniaus aną metą pasakytus žodžius:

"Prieš daugelį šimtų metų Olandijos paūry siautė baisi audra, kuri išplėšė pilimus ir jūra prarijo didelę olandų žemės dalį. Jūros dugne liko miestai, miesteliai ir kaimai su savo gyventojais. Dabar, kai olandų žvejai tylų sekmadienio rytą plaukia šia jūra, jie gali išgirsti iš jūrų dugno miestų, miestelių ir bažnytkaimių varpų gaudimą..."

Tas Mažosios Lietuvos sūnus aiškiai norėjo pasakyti, kad ir mūsų šalies nemaža kūno dalis paskandinta svetimųjų jūroje. Ir mes tylų sekmadienio dieną galime išgirsti nuskendusių miestų ir miestelių varpus, kurie nuolat gaudžia:

— Eitkūnai, Stalupėnai, Trakėnai, Ragainė, Baltupėnai, Alksnupėnai...

Taigi, džiaugdamiesi atvaduotu Klaipėdos kraštu, neprivalome pamiršti, kad dar didelė Mažosios Lietuvos dalis velka vokiečių jungą. Tilžė, kurioje dar prieš didįjį kara daugiau, kaip šešiasdešimts nuošimčių gyventojų kalbėjo lietuvikai, ir kur prasidėjo mūsų tautinis atgimimas, kur kadaise ėjo AUŠRA, dar neatvaduota ir nežinia, ar kada nors galėsime ją atvaduoti.

Bet, kaip jau prieš penkiolika metų rašiau, vis dėlto:

"Šalia Palangos,
Kur supas bangos,
Dar vieną langą
Iškirtome.
Daugel kariavome,
Krauju prakaitavome,
Bet neparvirtome..."

Buvęs vyriausias teisėjas. — Jungtinių Valstybių Vyriausiojo Federalinio Teismo teisėjas George Sutherland, kuris šiomis dienomis pasitraukė iš Teismo. Jam sukako 76 metai amžiaus. Į jo vietą dar nepaskirtas kitas teisėjas, bet numatoma, kad jį prezidentas paskirs dar šią ar ateinančią savaitę.

PRANCŪZIJA IŠLEIS 17 MILIJONŲ DOLERIŲ KARO REIKALAMS

PARIS, sausio 14 d. — Prancūzijos vyriausybė yra nutarusi šiais metais išleisti dar $17,500,000 daugiau įvairiems karo reikalams, ypač karo laivų ir lėktuvų statybai.

PASTOVESNI VADOVĖLIAI LIETUVOS MOKYKLOSE

MARIJAMPOLĖ. — Buvo nusiskundžiama, kad knygų leidyklos, norėdamos pasipelnyti, dažnai keičia mokyklų vadovėlius. Dažnas vadovėlių keitimas sudaro nereikalingas išlaidas ir mokytojams nepatogumų. Šitas nenormalumas ne kartą buvo keltas ir spaudoje. Kaip tenka patirti tuo reikalu susirūpino Švietimo Ministerija. Patvirtinusi naująją pradžios mokyklos programą, nebus leidžiama dažnai, be svarbesnio reikalo, keisti mokyklų vadovėlius.

SOVIETŲ GEOLOGAI RADO NAUJAS NAFTOS VERSMES SIBIRE

Rusijos kariuomenės vadai bijosi, kad japonai nepanorėtų tą Sibiro kraštą pasigrobti

MASKVA, sausio 24 d. — Sovietų Sąjungos geologai šiomis dienomis užtiko nepaprastai dideles ir beveik neišsemiamas naftos versmes Rytinėje Sibiro dalyje, visai netoli Japonijos kontroliuojamos teritorijos.

Šis staigus ir netikėtas turto atradimas visoje Rusijoje sukėlė didelio džiaugsmo, bet Sovietu karo vadų tarpe ši žinia sukėlė didelio nerimo, nes jau ir taip Japonija kuris laikas grasina Rusiją užpulti, o dabar atsiradus naujiems naftos versmėms, kurios teiktų gazolino ir aliejaus karo mašinoms, japonai gali dar daugiau ir atkakliau kištis į Sovietu reikalus, kad radus priežasti atimti šias taip Japonijai reikalingas naftos versmes.

Atradimas gali priversti Sovietų Sąjungą Rytinėje Sibiro dalyje statyti naujus fortus apsaugoti tą kraštą nuo japonų.

DU DRAUGAI KEITĖSI ŽMONOMIS, O DABAR PRADĖJO BYLINĖTIS

SALEM, Mass. — Prieš kurį laiką vietinis gyventojas Raymond Lee apskundė teismui savo žmoną ir savo kaimyną tūlą Calvin Watson, kad tas paveržias iš jo žmoną. Teisme Lee prisipažino, kad jis ir jo kaimynas, geras draugas Calvin M. Watson, dažnai pasikeisdavo žmonomis po vieną ar dvi dienas, bet esą Watsonas ir jo žmona dabar sudarė sąmokslą prieš jį ir Watsono žmoną, kad jeidu galėtu atsiskirti. Lee žmona nori savo vyrą divorsuoti, o Watsonas, savo žmoną.

Raymond Lee ir Watsono žmona reikalauja teismo, kad neduotų Lee žmonai ir Watsonui divorso.

Ši byla ne tik šiame miestelyje, bet ir visoje Amerikoje sukėlė nemažą sensaciją, nes labai retai pasitaiko, kad kaimynai "taip draugiškai" keistųsi savo žmonomis.

SOVIETAI LIETUVOS ŽYDU NEĮSILEIDŽIA Į ŽYDŲ KOLONIJĄ BIRO BIDŽANO

KAUNAS. — Prieš kurį laiką iš Lietuvos išvyko kelios gausios žydų grupės į Biro Bidžana kolonizacijos tikslais. Amerikoje yra įsteigta draugija Lietuvos ir Lenkijos žydų emigracijai remti. Ta draugija Lietuvos žydų atatinkamoms organizacijoms pranešė, kad laikinai žydų emigracijai į Biro Bidžaną pinigu neskirsianti, nes iš Lietuvos išvykę žydai ten ne kaip užsirekomendave, įtarti trockistais ir jų dalis išsiųsta į įvairias trėmimo vietas, o kai kurie ištremti iš SSSR teritorijos. Keli žydai iš Biro Bidžano jau grįžo į Lietuvą.

Amerikoje veikianti draugija gavusi iš savo atstovo žinių, kad tuo tarpu iš Lietuvos ir Lenkijos žydai į Biro Bidžaną net nebūsią įsileidžiami.

NAUJAS SOVIETU MINISTERIS LIETUVAI

MASKVA. — Tasso žiniomis, Sovietų Sąjungos centrinis vykdomasis komitetas Krapivicevą paskyrė nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministeriu Lietuvai.

Įspėja. — Monsignor Cesare Orsenigo, Popiežiaus pasiuntinys Berlyne, kuris šiomis dienomis diplomatų susirinkime, kur dalyvavo Hitleris pareiškė, kad pasauliui dabar būtinai reikalinga taika. Hitleris atsakė, kad Vokietijos tikslas yra siekti pastovios taikos Europoje.

U.S.A. Kongresas netrukus svarstys naują darbo ir algų įstatymą.

Egipto premjeras. — Naujasis Egipto ministeris pirmininkas Mohammed Mahmoud Paša. Jis baigė aukštuosius mokslus Oxfordo universitete, Anglijoje.

PANAY LAIVAS NEBUS IŠKELTAS

SHANGHAI. — Prieš kurį laiką Jungtinių Valstybių karo laivai rengėsi iš Jangtze upės iškelti japonų nuskandintą Amerikos kanonierinį laivą Panay, bet narams jį apžiūrėjus pasirodė, kad laivą neužsimoka iškelti, nes visas jo dugnas sudraskytas.

GRASINO NUŽUDYTI OLANDIJOS KARALIENĘ

AMSTERDAM, sausio 14 d. — Vakar Olandijos policija sulaikė vieną piktadarį, kuris kėsinosi nužudyti Olandijos karalienę Wilhelminą ir jos dukterį Julianą. Sakoma, kad pasikėsintojas yra pamišėlis.

ORINIS SUSISIEKIMAS PER LIETUVA BUS PALAIKOMAS VISUS METUS

KLAIPĖDA. — Kitais metais orinis susisiekimas per Lietuvą būdavo palaikomas apie 11 mėnesių. Dabar vokiečių orinio susisiekimo bendrovė Lufthansa nutarė Berlyno—Dancigo—Karaliaučiaus—Kauno—Rygos—Talino—Helsinkio linijoje palaikyti susisiekimą ištisus metus. Šiemet šios bendrovės lėktuvai palyginti turėjo darbo gana daug.

KRUVINOS RELIGINĖS KOVOS TARP SERBŲ IR MAHOMETONŲ

BELGRADE, Jugoslavija. — Šiomis dienomis Bosnijos mieste Omarska įvyko didelės kruvinos religinės riaušės tarp vietos serbų ir mahometonų. Riaušėse užmušta 6 serbai ir daugybė žmonių sužeista.

Riaušės kilo kai vienas serbas labai sumušė mahometonę.

REZIGNAVO PRANCŪZIJOS LIAUDIES FRONTO VYRIAUSYBĖ

Chautemps sako, kad jis neduosiąs komunistams "spiaudyti jam į veidą"

PARIS, sausio 14 d. — Vakar netikėtai rezignavo devyni Prancūzijos ministerių kabineto ministeriai, socialistai, ir dėlto visa Chautemps vyriausybė, antrasis Prancūzijos Liaudies Fronto koalicinis ministerių kabinetas pasitraukė dėl finansinių nesusipratimų.

Ministeriai rezignavo ne tiktai dėl Prancūzijos valiutos klausimo, bet ir dėl vėliausių nesutikimų Prancūzijos socialistų ir komunistų tarpe.

Po rezignacijos ministeris pirmininkas Chautemps pareiškė, kad "jis neleisiąs komunistams spiaudyti jam į veidą".

Kiek žinoma. Prancūzijos komunistai bandė ministeriui pirmininkui diktuoti, bet tas tos negalėjo toleruoti. Tuo labai nepatenkinti buvo jo ministeriai socialistai, kurie komunistus parėmė ir vėliau rezignavo.

Dėl naujosios Prancūzijos vyriausybės krizės žymiai atpigo frankas. Be to, visam krašte prasidėjo streikai ir darbininkų neramumai.

Manoma, kad Herriot arba Daladier sudarys naują Prancūzijos vyriausybę.

ŠANGTUNGO PROVINCIJOJE ŽUVO 2,000 JAPONŲ IR DAUG SUŽEISTA

Generolas Čian Kai Šekas įsakė sušaudyti Tsining miesto gynėją, gubernatorių Han Fu Ču

SHANGHAI, sausio 14 d. Kinijos generolo Čian Kai Šeko armijos, kurios kariauja su japonais Šangtungo provincijoje, vakar ties Tsining miestu, kurį japonai puolė, išmušė apie 2.000 japonų ir apie 2,000 sužeidė. Vis dėlto japonams pavyko miestą paimti, nežiūrint didelių nuostolių ir atkakliaus kinų gynimosi.

Po to kai japonai paėmė Tsining, generolas Čian Kai Šekas lėktuvu atvyko į Šangsunga ir tuojau suėmė ir sušaudė Tsining gynėją generolą Han Fu Ču, kuris būk buvęs neištikimas kinu nacionalistams ir per greitai pasidavęs japonams. Į jo vietą paskirtas kitas generolas.

Generolas Čian Kai Šekas dabar stiprina ir konsoliduoja visa Šiaurės Kinijos frontą.

Kalbama, kad kai kurie Kinijos generolai buvo susitarę su japonais pasiduoti, bet Čian Kai Šekas laiku apie tai patyrė ir sąmokslininkus suėmė.

REIKALAUJA ŽINIU APIE SUIMTAJA RUBENS ŽMONĄ

WASHINGTON, sausio 14 d. — Jungtiniu Valstybių Valstybės Departamentas pareikalavo Sovietu Sąjungos vyriausybės neatidėliojant duoti platu ir smulku pranešima apie suimta Rusijoje Amerikos piliete Ruth Rubens, kuri Maskvoje buvo žinoma, kaip Robinsono žmona.

Kaip žinoma, "Robinsonas" dingo iš vieno Maskvos viešbučio, vėliau dingo ir jo žmona, kuri pasirodė yra Amerikos pilietė.

Sovietu saugumo organai ir vyriausybė iki šiol vilkina atsakymą apie jų suėmimą.

NACIŲ IR AUSTRU RIAUŠĖS VIENOJE

VIENA, Austrija, sausio 14 d. — Vakar į Vieną atvyko grupė Italijos jaunųjų fašistų aplankyti Austrijos nacius. Ta proga Vienoje buvo surengtos nacių demonstracijos, kurios baigėsi riaušėmis su vietiniu jaunimu.

NAUJAS SOVIETU SPAUDOS ATAŠĖ LIETUVAI

KAUNAS. — Ligšiolinis Sovietu spaudos atašė Lietuvai Fridgutas atšauktas į Maskvą, užsienių reikalų komisariato tarnybon. Fridgutas išbuvo Lietuvoje dvejus metus. Jam pagerbti Eltos direktorius Dailydė šiomis dienomis suruošė atsisveikinimo pusryčius.

Fridguto vietoje paskirtas ir jau atvyko naujas spaudos atašė Gliebovas, kuris paskutiniuoju laiku dirbo prie Talino Sovietų pasiuntinybės. Fridgutas ir Gliebovas lankėsi Lietuvos Aido redakcijoje, pirmas atsisveikindamas, antras prisistatydamas.

U. S. A. KARO LAIVAI APLANKYS ANGLŲ KARO BAZĘ

WASHINGTON, sausio 14 d. — Vėliausiomis žiniomis, keturi Jungtinių Valstybių karo laivai, kurie dabar vyksta į Australiją dalyvauti Australijos tautinėse iškilmėse, grįždami į Ameriką aplankys anglų karo bazę Singapore.

Amerikas ir Europos diplomatiniuose sluogsniuose šiai Amerikos karo laivų kelionei priduodama didelės politinės reikšmės.

BECKAS VYKSTA Į GENEVĄ

VARŠUVA, sausio 14 d. — Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulk. Beck, išvyko į Geneva tartis Tautų Sąjungos reikalais. Pakeliui jis sustos Berlyne, kur kalbės su Vokietijos diplomatais.

SENIAUSIA LIETUVIŲ POEZIJA

KAUNAS. — Tapytojas Kazys Šimonis, neseniai išleidęs pirmą savo eilėraščių rinkinį vėl pradėjo dirbti literatūros srityje. Jis baigia rinkti pačius seniausius lietuvių kalba poezijos kūrinius. Jau rado nemaža eilėraščiu iš X—XVII amž. Minėtame leidinyje bus sudėta poezijos dalykėliai nuo XV iki XX amž. pradžios. Leidinį iliustruoja pats dailininkas K. Šimonis.

Bulių kovos arenoje. — Lojalistų kareivis bėga per Teruel miesto bulių kovos areną, kur įvyko mūšiai tarp lojalistų ir frankistų. Lojalistai dabar išgaudė paskutinius frankistus pasilikusius Teruel mieste.

ORAS

Numatoma: Apsiniaukęs ir kiek šaltesnis. Naktį gali būti lietaus ar sniego.

Saulė teka 7:19, leidžiasi 4:52. Dienos ilgis 9 val. 31 min.

PRIEŠ 15 METŲ LIETUVOS VALSTYBĖ PADIDĖJO

Mūsų Tėvynės pajūris dar nėra apsaugotas

Dabartinė lietuvių tautos karta vykdo Lietuvos istoriją. Per šiuos 20 metų ji įvykdė du didelius istorinius žygius: griežtu savo pasiryžimu ir tvirtai valdomais ginklais išsikovojo Lietuvos Nepriklausomybę ir atkakliai ją apgynė 1919 ir 1920 metais, o 1923 metais prisijungė Klaipėdos kraštą su išėjimu į jūrą. Betgi tai dar ne viskas: gyva, sąmoninga ir pažangi mūsų tauta dar siekia atsivaduoti senąją savo sostinę su Vilniaus, Gardino ir Suvalkų kraštais.

Tie visi trys žygiai išreiškia lietuvių tautos valią ir teises. Tai yra seni mūsų tautos troškimai, kurie sustiprėjo ir griežtai susiformavo nuo pat tautinio lietuvių atgimimo. Tai yra lietuvių tautos valia, kurios jokie priešai ir jokios jų klastos nepalauš.

Lietuvių savanorių kariuomenė, ilgainiui papildoma pašauktaisiais į karo tarnybą, 1919 metais išvijo iš Lietuvos krašto rusų — bolševikų kariuomenę ir 1919 m. pabaigoje žymiai gausingesne ir geriau ginkluotą bermontininkų kariuomenę, sudarytą iš vokiečių ir rusų. Tuos du Nepriklausomybės karus laimėjusi, mūsų kariuomenė 1920 metais susirėmė taip pat su žymiai didesne lenkų kariuomene, kuri buvo klastingai įsiveržus į Lietuvą. Galu gale, ir šis tretysis Nepriklausomybės karas baigėsi lietuviu laimėjimu, kuri sustabdė galingesnė neteisingijo Santarvė, visada pataikaudama Lenkijai. Po tokio Santarvės smūgio lietuvių kariuomenė vis dėlto suteikė laisvę porai milijonų savo tautiečiu, kurie gyveno dideliame Lietuvos žemės plote, būtent, 20,635 ketvirtuotų (kvadratinių) angliškų mylių plote. Tai buvo džiaugsmingas įvykis tautos gyvenime. Buvo sukurta ir jau per du karus apginta nepriklausomoji Lietuvos valstybė.

Bet Lietuvos istorijos ratas nesustojo. Ryžtinga ir laisvės siekianti lietuvių tauta toliau ėjo į savo ateitį. 1923 m. sausio 15 d. svetimųjų pavergtieji ir persekiojami Klaipėdos krašto lietuviai sukilo, išvijo okupantus, sušaukė krašto atstovų konferenciją, kuri nutarė prisijungti prie laisvosios Lietuvos valstybės. Tas ir buvo padaryta, nepaisant įvairių kliūčių iš Santarvės. Vadinasi, lygiai **prieš 15 metų laisvoji Lietuvos Respublika dar padidėjo 853 ketvirtuotų angliškų mylių žemės plotu su 150,000 gyventojų!** Ir, kas labai svarbu, Lietuva išsikirto duris vandens keliais į platųjį pasaulį.

Klaipėdos krašto drąsių patrijotiškų sukilėlių vyriausias vadas pulkininkas Jonas Budrys dabar Jungtinėse Valstybėse garbingai atstovauja Lietuvos reikalus. Amerikiečiai didžiuojasi juo ir brangina šį istorinį asmenį. Bet malonu pažymėti, kad ir **būrelis Amerikos lietuvių 1923 m. savanorių stojo į talką Klaipėdos krašto sukilėliams,** kurių žygiuose uoliai dalyvavo, įvykdė svarbius darbus aroa dalyvavo to karo veiksmuose. Tai kapitonas Steponas Darius, Antanas Ivaška (bostonietis), leitenantas Zamkus, P. Satkus, dainininkas Pranas Rimkus, advokatas Konstantinas Jurgėla ir daktaras Julius Jurgėla ir dar keli (pavardžių nesusekėm). Garbė šiems vyrams ir kitiems keliems tūkstančiams karžygių, kurie papuošti ir pažymėti istoriniu Klaipėdos atvaduotojų ženklu! Amžina pagarba ir žuvusiems drąsuoliams Klaipėdos žemėje!

Jonas Budrys
Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, kuris buvo Klaipėdos krašto atvadavimo vadas ir po to pirmasis Klaipėdos krašto gubernatorius.

Mūsų tauta ir ypač Lietuvos vyriausybė labai brangina Klaipėdos kraštą ir pelningąjį savo uostą, iš kurio aukštos vertės Lietuvos gaminiai pasiekia Europos ir net Amerikos kraštus. Vyriausybė investavo daugybę milijonų litų ne tik į tą uostą, bet ir į visą Klaipėdos kraštą. Pastatyta daug pradžios, aukštesnių ir aukštųjų mokyklų, įstaigų ir tt. Gražiai bujoja eilė tautinių lietuvių organizacijų. Lietuvybė nuolat stiprėja, nepaisant dideliu kliūčiu. Lietuvos priešų išdaviškiai darbai sunaikinami. Po gražiąja Lietuvos vėliava plaukioja jūromis jau dešimtis laivų. Tik dar trūksta jų ir viso pajūrio apsaugai lietuviško karo laivyno, kuriam pradžia duoda nedidelis karo laivas Prezidentas Smetona. Bet Lietuvoje organizuojamas fondas ir karo laivynui steigti. Ir šiame žygyje turi uoliai ir nuoširdžiai dalyvauti ir Amerikos lietuviai.

Taigi, **Klaipėdos krašto atvadavimo žygiai bus galutinai baigti tik tuomet, kai Lietuvos pajūryje, Baltijos jūroje išdidžiai švaistysis bent tuzinas lietuviku karo laivų!** Tik tuomet Lietuvos valstybė pasijus tvirtai įsirėmus bei įkibus į savo jūrą ir galės ramiai žiūrėti į tolimą šviesią, gražią ir didingą savo ateitį.

P. Jurgėla

VILNIAUS LIETUVIŲ VARGAI

IŠTRĖMĖ

Buvęs Ryto skaityklos vedėjas Mažėnų kaime, Švenčionių apskr., Bronius Sabas administracinės valdžios įsakymu ištremtas iš pasienio ruožo (30 kil nuo sienos) trejiems metams.

Neleidžia leisti laikraščio

Gruodžio 14 d. laikraštininkas Silvestras Urbonavičius įteikė miesto storastai deklaracija leisti Vilniuje laikraštį Puslapiai su priedais: ūkininkams Žemė, ir vaikams Darželis. S. Urbonavičius gavo iš storastijos raštą, kuriuo draudžiama leisti naujas laikraštis, nes esą anksčiau įteikta panašiu pavadinimu deklaracija

SUKONFISKUOTA

Jonas Pivoriūnas išliedo dailės ir literatūros kartinį leidinį Vingis. Miesto storastos įsakymu leidinys sukonfiskuota.

Tą pat savaitę išėjo Lietuviško Baro 6 nr. ir Pszegląd Wilenski 9 nr. Ir vienas ir kitas sukonfiskuota. Pažymėtina, kad šiemet P. W. nė vienas numeris neišvengė konfiskatos.

NAUJI LEIDINIAI

Prieš Kalėdas išėjo kartinis leidinys Reikalai. Išleido St Micius.

Tą pat savaitę išėjo Kalėdų Mintys ir Šventadienis. Pirmąjį išleido L. Činčikas, antrąjį — L. Cicėnas.

Studentų vėliava į muziejų

Įsigaliojus sprendimui, kuriuo draudžiama Lietuvių Studentų Sąjungai nešioti spalvos, Sąjungos vėliavą valdyba pervežė Mokslo Draugijon.

ITEIKTA MEMORIALAS

Lapkričio pabaigoj buvo parašyta Lenkijos premjerui lietuvių spaudos reikalu memorialas, kuris buvo įteiktas vidaus reikalų ministerijoje.

REVIZIJA

Gruodžio 16 d. Vilniaus miesto storastijos valdininkai darė revizija Lietuvių Ūkio Draugijoje. Tikrino kasos ir kitas kanceliarijos knygas.

SUIMTA

Iš Druskininkų pranešama, kad buvęs valstybinės mokyklos mokytojas Jonas Mudėnas, gyvenąs Nevaru kaime suimta.

NELEIDŽIA

P. Kr. Čibiras kreipėsi į Vilniaus miesto storastiją, prašydamas duoti leidimą leisti lietuvišką laikraštį Balsą, kuris eitų dukart per savaitę ir duotu skaitytojams du priedu: vaikams Varpelį, ūkininkams Artoją. Storasta leidimo nedavė, aiškindamas uto, kad panašiu pavadinimu jau kitų prašoma leisti.

Storastos sprendimas buvo apeliuojamas vaivadijon, bet ir ten neigiamai atsakyta.

Baigė aukštus mokslus

Gruodžio m. baigė Vilniaus Universiteto humanitarinį fakultetą Gražutė Šlapelytė. Išlaikiusi visus egzaminus ir parašiusi magistrinį darbą, gavo filosofijos magistro titulą lenkų ir lietuvių filologijos srityje.

NAUJI LEIDINIAI

Prieš Kalėdas Vilniuje pasirodė du nauji leidiniai, būtent Mūsų Žinios ir Spindulys. Pirmojo redaktorius Alf. Burbingis, antrojo — Alf. Munčelis.

Uždaro mokyklas

Gruodžio 14 d. Švenčionių Ryto Draugijos valdyba gavo iš Vilniaus mokyklų kuratorijos raštą, kur pranešama, kad kuratorija ketina uždaryti Ryto pradžios mokyklas šiuose kaimuose: Paškonyse, Ragaučinoje ir Juodagalviuose.

Reikia pastebėti, kad šios mokyklos jau seniai neveikia, nes neišdavus deklaracijų, visos liko be mokinių. Tuo būdu nors Rytas dar nebuvo gavęs uždarymo rašto, bet iš tikrųjų minetos mokvklcs jau nuo 1937 metų pradžios yra uždarytos.

DRAUDŽIA LIETUVIŠKAI KALBĖTI

Posiūnų, Tverečiaus valsč., valstybinėj mokykloj mokina mok. E. Zakrzevski. Mokslo metų pradžioje lietuviškai buvo mokinama tik tikyba, bet dabar jau ir tikyba lenkiškai. Bet to maža. Mok. Zakrzevski **uždraudė vaikams lietuviškai kalbėtis net ir protarpių metu,** Gruod. 2 d. per dainavimo pamokas vaikai paprašė dainuoti lietuviškai. Užtai mokytojas vaikus paliko po pamokų, o Bal. Ulazą, kuris pirmas paprašė, paklupdė ant kelių. Dėl šio įvykio tėvai nutarė skųstis inspektoriui.

Taip pat klupdo ir draudžia vaikams kalbėtis lietuviškai protarpių metu ir Vasiūnų mokytojas Sznitowski. Ir čia tėvai nutarė skųstis inspektoriui.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

B. J. Schegaus, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 25, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7848

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:
Metams — $7.00
Pusei metų — $3.75
Trims mėnesiams — $2.00
Vienam mėn. — $0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje
Metams — $5.00
Pusei metų — $2.75
Trims mėnesiams — $1.65
Vienam mėnesiui — $0.75

Redakcijai atsiuntiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lekšto pusėje su dideliais tarpais ir aiškiai.
Nepanaudoti rankraščiai nebegrąžinami.

BALTIJOS SANTARVĖ VIENINGA

Estijos sostinėje Taline įvyko septintoji Baltijos valstybių santarvės konferencija. Dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos delegacijos. Konferencijoje apsvarstyti tarptautinės politikos svarbieji klausimai ir Baltijos santarvės valstybių tarpusavio santykiai. Konferencija parodė Baltijos santarvės visišką vieningumą ir tvirtumą. Tas geriausiai matyti iš konferencijos jai vadovavusių ministerių viešų pareiškimų.

Po konferencijos, Lietuvos užsienių reikalų ministeris Lozoraitis spaudos atstovams pareiškė, kad Baltijos vieningame darbe visos trys valstybės jokiu būdu nesiekia ką nors viena kitos sąskaiton. Priešingas laikymasis nebūtų suderinamas nei su sutartimi, nei su Baltijos valstybių tarpusavio interesų sąvoka. **Jei net didžiausios valstybės ieško draugų, su kuriais jos nusistačiusios dirbti darniai, tai tuo labiau nebus perdėta, jei trys valstybės, eidamos savo nepriklausomybės keliu, paduoda viena kitai ranką, kad praskirtų sau kelią pro tarptautinių santykių kliūtis ir kad išlaikytų tinkamą kryptį.** Be to, Baltijos bendras darbas galimas tik su ta išlyga, jei Baltijos tarpusavio santykiai bus darnūs ir laisvi nuo apsunkinimo tiek materialinėje, tiek moralinėje, tiek ir jausmų srityje.

Estų užsienio reikalų ministeris Akelis pasakė, kad konferencija pasibaigė sėkmingai ir tai tik lojalumo ir susipratimo dėka. **Baltijos valstybių bendri interesai kelia pareigą ginti savo nepriklausomybę, suverenines teises ir tautinę egzistenciją.** Konferencija pasibaigė sėkmingai, susitarimo ir bendradarbiavimo dvasia triju valstybių tarpe yra stipri, tikslai, kuriuos jos sau užsibrėžė, yra pasiekti, ir tarp jų nėra nenugalimų priešingumų.

Latvių užsienių reikalų ministeris Munteras pabrėžė, kad bendras Baltijos diplomatų darbas gali įgauti vidujinės prasmės tik tuomet, jei jis suprastas už užsienių reikalų ministerijų sienų. Čia ministeris pabrėžė, kad ankstyvesni nesusipratimai tarp estų ir latvių yra arba greit bus pašalinti ir kad ateityje teks elgtis taip, jog naujų nesusipratimų nekiltų.

Be ministerių atskirų pareiškimų spaudai, konferencija plačiai pasikeitė informacijomis ir nuomonėmis tiek dėl dabartinės tarptautinės padėties ir jos pasekmių Baltijos Santarvės valstybėms, tiek dėl savo savitarpio bendradarbiavimo ir dėl to bendradarbiavimo iki šiol duotų rezultatų.

Jie konstatavo, kad tas bendrumas pažiūrų, kuris politinių įvykių atžvilgiu buvo nustatytas per ankstesnes konferencijas, trims valstybėms leido eiti darno veikimo linija, dėl ko sustiprėjo trijų valstybiu padėtis tarptautinėje srityje.

Jie vienu balsu nutarė atsižvelgti į tai, kad nerimo centrų buvimas daugelyje vietų juos verčia būti atidžiais įvairioms tendencijoms, kurios pasireiškia tarptautiniuose santykiuose ir stiprina jų neigiamų pažiūrų vienodumą bei į bet kokį palinkimą kištis į valstybių vidaus reikalus bet kokiu pretekstu. Vadovaudamosi tokiomis mintimis, trys valstybės nutarė ir toliau laikytis nuošaliai nuo ideologinių kovų, perkeltų į tarptautinių santykių plotmę, ir palaikyti savo ištikimą prisirišimą pre Tautų Sąjungos ir prie kuriamųjų principų tarptautinio saugumo, kuris yra jų pagrinde.

Trys ministeriai taip pat apsvarstė nesikišimo politiką, kuroje jų kraštai dalyvauja, ir jie sutarė laikytis pažiūros, jog ta politika pasiteisino kaip tik dėl to, kad jos dėka galėjo būti išvengta nelemčiausių tarptautinių painiavų.

Toje savo pasitarimų dalyje, kuri buvo paskirta jų santykiams, trys ministeriai atidžiai išnagrinėjo klausimus, kurie iškilo tarp trijų valstybių laikotarpyje, skiriančiame abi konferencijas. Tas nagrinėjimas buvo vykdomas visiškai lojaliai ir nuoširdžiai, ir jie sutarė, kad visi klausimai gali būti išspręsti draugišku ir jų santykius atitinkančiu būdu.

Buvo iš naujo pripažinta, kad santarvės ir bendradarbiavimo sutartį trys valstybės pilnai pripažįsta ir jai pritaria ir kad nėra jokio pagrindo per mažai vertinti tuos ryšius, kuriuos tarp trijų valstybių sudarė minėta sutartis, ir jų bendradarbiavimo rezultatus.

Trys užsienių reikalų ministeriai pripažino naudingumą platesnio informacinio darbo jų kraštų viešojoje nuomonėje, kad tuo pačiu būdu būtų palaikoma ir stiprinama ta dvasia, kuria buvo sudaryta santarvės ir bendradarbiavimo sutartis ir kuria trys vyriausybės vis vadovaujasi."

Taigi trys Baltijos pajūrio valstybės, Lietuva, Latvija ir Estija, vienu laiku ir dalinai bendromis pastangomis išsikovojusios nepriklausomybę, glaudžioje santarvėje įžengia į dvidešimtuosius savo laisvės metus. Baltijos valstybių nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 metais: Lietuvos — vasario 16 dieną, Estijos — vasario 24 dieną ir Latvijos — lapkričio mėn. 18 dieną. Jos ir savo dydžiu nedaug viena nuo kitos tesiskiria. **Gyventojų turi: Lietuva apie 2,500,000, Latvija apie 1,850,000 ir Estija apie 1,250,000, taigi kartu apie 5,600,000 gyventojų.** Pažymėtina, kad Baltijos valstybės ir vidujiniai yra vieningos, nes jos visai mažai turi kitataučių gyventojų. **Turėdamos Baltijos pajūrį nuo Klaipėdos iki Leningrado, Baltijos valstybės užima tokį žemės plotą, kuris joms tepriklauso, ir Europos taikai būtų kenksminga, jeigu tas plotas patektų kuriai nors didžiajai valstybei. Todėl Baltijos tautų nepriklausomybe yra suinteresuotos ir kitos valstybės.** Tuo būdu Baltijos santarvė, būdama taikinga ir kartu pasiryžusi savo laisvę ginti, yra svarbus ramstis taikai Rytų Europoje.

ATČAIŽOS

Mes paprastai kaltiname Staliną už S. Rusijos piliečių žudymą. Bet tikrojo tų žudynių kaltininko nepastebime, nes jis, kaip tas Mefistofelis, Meksikos kaktusuose, galvą už rietes, kvatoja iš Rusijos "mužikų" šilpnybių..

Tačiau nereikia užmiršti žmonių filosofijos: ką sėji, tą ir nupiausi.

Spauda praneša, kad Europoje kai kuriose vietose vilkai neduoda ramybės.

Vargas tiems europiečiams: vasarą blusos, žiemą vilkai, na, o bolševikai apskritus metus neduoda jiems ramybės!

Profesorius Kampininkas sako, kad dėl Chicagos "nekaltų bernelių nekaltumo aš negul dyčiau savo delną".

Matyti, jis jau turi patyrimą — paskui reikia daug muilo išsipraust savo delnui.

Nenuostabu, kad visur dėstant delną, tai visaip ir atsitinka!..

Dabar vieni skundžiasi, kad Kalėdų turėje perdaug, antri permažai.

Bet Edwin C. Music ir jo bendrakeleiviai, važiuodami iš Pape, Samoa, į Aucklandą (Naujoje Zelandijoje) patyrė blogiausia: kelionėje apsilenkė su Kalėdomis.

Vienas rašėjas nusiskundžia, kad kongresmanai užmiršo federalinę valdžią ir kiekvienas tik rūpinasi apie savo distriktą ir steitą.

Juk tas ne daugiau negu natūralu: safety first — tai yra jų moto!

Pasirodo, kad profesorius Kampininkas labai mėgsta šį tą juodai rašinėti apie sandariečius ir tautininkus. Ir tas jam sekasi... Mat profesoriaus makaulė tai nesupuvęs arbūzas.

Aš pažįstu vieną profesorių, kuriam taip pat labai gerai sekasi. Jis pradžioje gaudė peteliškes ir tiesė ant savo delno. Bet paskiausiu laiku jis taip išgudrėjo gaudyme, kad savo profesijos laimikio nesutalpino ant delno — jau reikia visu glėbiu stvert ir tvirtai laikyti: jis gatvėse šunis gaudo.

J. A. V. valdžia pašalino iš rinkos 708,854 bušelius bulvių.

Na, dabar tai jau ištikro sulauksime prosperity — Welfar skyriuje!

Ignotus

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

ANGLIJA RUOŠIASI KARUI

"Ach tie anglai"

Neseniai vokiečių žurnalistas Kurt von Stutterheim išleido knygą "Ach, tie anglai", Knygoje nagrinėjama anglų strategijos ir diplomatijos keliai. Žurnalistas pabrėžia, kad nežiūrint labai vykusios anglų diplomatijos, Didž. Britanija karui niekad nesuskubdavo pasiruošti.

Bet šį kartą, rodos, Britanijoje kitas vaizdas. Londone kiekviename žingsnyje sutiksime ginklavimosi reiškinius. Pas mus butų skelbimuose pažymėta patogumai, moderniškas įrengimas. Londone gi reklamuojamasi priešdujiniais betono įrengimais. Priešdujinių įrankių krautuvėse sukrauta apie 20 milijonų dujokaukių. Kiekvienas vaikas mokykloje mokomas dujokaukės vartojimo. Viename tik Londone pardutuvėse sukrauta apie 10 milijonų dujokaukių, dėl ko labai pyksta ir nervinasi provincija, nes ji negalinti patenkint gyventojų pareikalavimo — visa suryjanti sostinė. Ypač nerimauja rytiniai Britanijos pakraščiai, nes čia laukiami pirmieji ir smarkiausieji oro puolimai. Neseniai vidaus reikalų ministeris Hoare pranešė, kad esąs paruoštas planas, kaip gyventojus oro dujų puolimo atveju iškelti iš Londono.

Parlamente atkreipta vidaus reikalų ministerio dėmesys, kad draudimo bendrovės nebenorinčios drausti didesnių objektų nuo karo.

Faktas, kad šiomis dienomis atsisakyta drausti naujai per Temzę pastatytas tiltas. Anglu vyriausybė žada įsteigti specia lų fondą, kuris draus vien tik nuo karo pasekmių.

Didelę sensaciją suteikė vienas anglų pramonininkas, kuris pasiskelbė steigias draudimo bendrovę nuo karo pasekmių. Jei per 10 metų karas nekiltų, tai visi indėlininkai gausią pinigus su procentais atgal. Reikia pasakyti, kad pramonininko naujojon draudimo įmonėn per kelioką dienų suplaukė milijoninės sumos.

Kaip įtempta yra Anglijos nuotaika, galima spręsti iš aštraus kritikos tono.

Paskutiniu laiku Žemuosiuos Rūmuos puolama vyriausybė dėl užleidimo aviacijos ir priešdujinės apsaugos.

Vienas parlamento atstovas nurodęs apverktiną anglų civilinės aviacijos padėtį, iškėlė, kad Vokietija iki šiol išleido priešlėktuvinei ir priešdujinei apsaugai apie 400,000,000 svarų sterlingų, tuo tarpu Anglijoje manoma dar tik artimiausioje ateityje išleisti apie 30 milijonų svarų sterlingų. Atstovas nurodė, kad Londonas nepasiruošęs evakuacijai. Paryžius tuo tarpu tokius planus ruošia nuo 1931 m. Per 10 dienų nuo mobilizacijos paskelbimo Paryžius išsiųstų į provinciją apie 2.5 mil. gyventojų. Paryžiuje esą 37 požeminės ligoninės. Vokietija turi 3,000 priešlėktuvinių ir priešdujinių mokyklų, o Anglija tik dvi. Čia pat anglų parlamente nurodoma, kad Vokietijoje esą apie 3 mil. asmenų, sugebančių kovoti su oro puolimo pasekmėmis — tai daugiausia namų ir gatvių sargai. Anglija nori išmokslinti tokių gatvių sargų tik 300,000.

Tačiau Anglijos oro ir vandens laivynas yra vis dėlto imponuojantis — tą pripažįsta net labai kritiškai nusiteikęs ânglas, kuris šuo laiku, bent savo troboje, linkęs pakritikuoti vyriausybės perdėtą ginklavimąsi. Nuo linijinių iki povandeninių laivų — visų rūšių paskutiniu laiku padvigubėjo, o kai kur net patrigubėjo. Statoma moderniškiausi vandens aerodromai — laivai lėktuvų transportavimui. Naujieji anglų lėktuvai pasižymi ypatingai gera konstrukcija ir dideliu greičiu — greičiausi pasaulyje lėktuvai esą dabar statomi Anglijoje. Anglai mielai tuos lėktuvus demonstravę paskutinia jai vokiečių oro laivyno misijai, kuri lankėsi Anglijoje. Tačiau iš apžiūrėjimo vien nesuseksi gabybos paslapties, o pasirodyti anglai mėgsta — jie dabar tun suinteresuoti, kad priešas žinotų, kad ir anglai nesnaudžia.

Dedelė sensacija permainos anglų karo štabe

Palyginant jaunas karo ministeris Hore Belisha — 43 metų, privertė pasitraukti tris karo štabui vadovaujančius karius. Generalinio štabo šefas maršalas Sir Cyril J. Deverell, 63 metų, buvo pakeistas patyrusio kario lordo Gorto 51 m. Kiti du irgi buvo į jaunesnius pakeisti. Tiesa. buvusieji štabo kariai pasitraukė "savo noru", krašto apsaugos ministeris juos už gerą tarnybą net pagyrė. Tačiau visa tai reiškia pervers mą britų armijoje, perversmą kuris buvo galimas tik Cromwello laikais. Juk tai neįprasta, kad senas karys, skirtas karaliaus dekretu, turėtų pasitraukti — užleisti kitam. Tai kažkaip nesiderina su tradicijomis ir anglams įprastu administracijoje pastovumu. Tik padaręs šiuos pakeitimus, Hore-Belisha dar pareiškė, kad nuo šiol karininkų atranka bus daroma ne pagal amžių, o pagal nuopelnus.

Tačiau anglas, nežiūrint viso susirūpinimo, palieka pacifistas. Karo tarnyba nėra tiek aukštinama Anglijoje, kaip daugelvje kitų kraštų. Kario munduras nežavi čia taip, kaip tai galima pastebėti Vokietijoje. Anglijoje net karys mielai dėvi civiliškai, mundurą teužsivelka rikiuotėn eidamas. Anglas visad jaučia didžiausią neapykantą karui, tas jausmas itin paryškėje 1914—1918 metais. Neteisinga būtų manyti, kad anglams trūksta karingumo dvasios, ir anglas būtų blogas karys. Britai išlaikė nuolatines ir patvarias kovas, bet per samdinius ir avantiūristus, kurie plėtė imperijos sienas. Masė likdavo nuošalėje. Kariškosios ekspedicijos buvo britų strategijos pagrindas. Mažas procentas eidavo į karą, o kiti su didžiausiu įtempimu sekdavo jų žygius ir išnaudodavo kiekvieną momentą. Tik didžiam kare prasilenkta su tradicija — pasifistas anglas nuėjo į apkasus. Šiaip jau anglai skaito, kad **tik profesijonalas karys yra patikimas fronte.**

O vis dėlto šiandien angluose labai gyvas susidomėjimas karybos reikalais. Bet tas turi ir kitas priežastis. Anglas pajuto, kad ginklas yra ne tik kare naudingas, bet ir politikoje. Dabar anglas galvoja: "Didžioji Britanija turi ginkluotis, kad nesijaustų silpna ir kad jos kiti nedrįstų šantažuoti". Iki šių dieną **anglai dar vis tiki pasaulio nusiginklavimui ir taikos politikai.** Tačiau šiuokart anglai bus supratę ir seną dėsnį "nori taikos — ruošk kis karui". Greta taikos politikos, ginklavimosi tempas itin gyvas, nors gal ir neprilygsta vienai kitai kontinento valstybei. Reikia manyti, kad į ateities karą anglai išeis žymiai geriau pasiruošę.

V.

GIMTOJI ŽEMĖ ŠAUKIA

Rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės kovų filmas

Visa Lietuva ruošiasi iškilmingai minėti Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį. Ją gyvai ruošiasi minėti ir užsienio lietuviai. Tai bus iš tikro nepaprasta, triumfalinė visos lietuvių tautos sūnų šventė.

Šiandien dar daugelis mūsų gerai prisimena rusų žandarų jungą, didž. karo baisumus, žiaurią okupaciją, dar nemaža turime gyvų nepriklausomybės kovų dalyvių. Bet šiandien jau tūkstančiai Lietuvos jaunimo nekalbant apie užsienio lietuvius, to viso nei jautė nei matė.

Tiesa, turime apsčiai nepriklausomybės kovas pavaizduojančios literatūros, dažnai per įvairias iškilmes išgirstame iš pačių tų kovų dalyvių apie to meto tikrųjų tėvynės sūnų pasišventimą. Bet, atrodytų, to viso maža, prisiminus kokią nūdien reikšmę vaidina filmas, kokią jis turi, teigiama prasme kalbant, auklėjamą reikšmę.

Lietuvos kaimynai jau mėgino savo tautų kovas įamžinti filmoje. Rodos tas jų mėginimas ir pavyko. Lietuva be vieno kito filmo be vieno kito kuklaus mėginimo, tuo reiklau per dvidešimtį nepriklausomybės metų nieko nepadaryta. Artėjant Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakčiai. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių tarpe kilo mintis pagaminti Lietuvos nepriklausomybės kovų filmą. Tas reikalas jau buvo svarstytas Lietuvos Kariuomenės Savanorių Kūrėjų Centro Valdybos posėdyje ir rado gyvą jos pritarimą. Tam reikalui propaguoti valdyba iš savo narių tarpo išrinko ir komisiją.

Koks, sumanytojų manymu, tas filmas turėtų būti, iš kur jam pagaminti gauti lėšų?

Filmas pasak sumanytojų, turėtų atvaizduoti pirmąsias Lietuvos Tarybos veikimo dienas, tautos užsidegimą nusikratyti svetimaisiais, savanorių plaukimą į besikuriančios kariuomenės eiles, kovas dėl nepriklausomybės, žodžiu, visus kūrybos metus ir nepriklausomybės metais pasiektus laimėjimus. Filmo scenarijus, be abejo, galės būti paruoštas dalyvaujant kariuomenės, teatro ir įvairių organizacijų kolektyvui. Tai krupštaus darbo ir nusimanymo reikalas.

Sprendžiant lėšų klausimą, turima galvoje, kad prie jos pagaminimo prisidės kariuomenė, šauliai, visos organizacijos, teatro žmonės — visa tauta, visi be jokio atlyginimo. Bet be lėšų apseiti visvien nebus galima. Tačiau ir tų lėšų, kaip su manytojai savo provizorinėje sąmatoje numato, palyginti ne daug reiktų — apie 70,000 litų. Tai visai maža suma pagaminti padoriam 2,000 metrų kaspino ilgio filmui, kurio demonstravimas užimtų apie 2 val. laiko. Jis taip mažai kaštuotų todėl, kad vaidiloms nereikėtų mokėti, kad batalinės scenos būtų atliekamos kariuomenei padedant ir kad daugis nuotraukų bus daroma gamtoje.

Filmo sumanytojai ruošiasi sukviesti suinteresuotų ir nusimanančių asmenų pasitarimą, atidaryti komitetą ir sumanymą realizuoti.

Jei šis gražus savanorių kūrėjų sumanymas būtų įgyvendintas, jei "Gimtoji Žemė šaukia", kaip jie siūlytų filmą pavadinti, pasirodytų ekrane, būtų dar vienas gražus įnašas į Lietuvos nepriklausomybės 20 metų minėjimo sukakties vainiką.

Agaras

PHILADELPHIJOS LIETUVIAI PROTESTUJA PRIEŠ LENKUS

Kadangi Vilniuje ir Vilniaus krašte, kurį Lenkijos militaristai neteisėtai ginklo jėga okupavo, yra nuolatos persekiojami lietuviai.

Kadangi 1937 m. Len. policija iškrėtė daugelį liet. namų Vilniuje ir apylin. ir lenkų vyriausybė uždarė visą eilę lietuvių draugijų, mokyklas ir kitokias kultūros įstaigas ir tie uždarinėjimai tęsiasi ir iki šio laiko.

Kadangi lenkų policija areštavo ir įkalino daugybę lietuvių ir be tikrų nusikaltimo įrodymų nuteisia kalėti ir pini ginėmis pabaudomis —

tai Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovė, Philadelphia, Pa., minėdama savo gyvavimo 30 metų sukaktį sausio 1 d. 1938 metuose, kelia griežčiausią protestą prieš tokį lenkų smurtą Vilniaus krašte.

Šis didžiulis susirinkimas kartu su Lietuvos žmonėmis ir mūsų viengenčiais, gyvenančiais Vilniaus krašte, reiškia giliausią troškimą, kad tas kraštas kaip galint greičiau nusikratytų lenkų jungu ir susivienytų su laisva, nepriklausoma Lietuva.

Lietuvių Muzikalio Namo Bendrovės Komitetas

John Grigonavičis, pirmin.
Nicholas Dailida, raštin.

LIETUVIŠKAME MONTREALE

Vasario 16 d. šventės proga, Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius čia scenai ruošia didelį dramos veikalą: "Tėvynės išdavikas", kurio pagrindan paimta tikri įvykiai iš kovų dėl nepriklausomos Lietuvos. Vei kalas persunktas skaisčia tėvynės meilės dvasia ir atvaizduoja visus Lietuvos priešus, prieš kuriuos mūsų kilnios dvasios laisvės veteranai turėjo kovoti ir nugalėti. Tokiu būdu šis veikalas labai tiks nepriklausomos Lietuvos 20 m. sukaktuvėms. Jį stato VVS dramos sekcijos vedėja, mokytoja Elena Bandžiūtė, pasikvietus talkon gabiausias ir rimčiausias Montrealo lietuvių dramos jėgas. Todėl nestebėtina, jei visi Montrealo lietuviai apie šį veikalą, jo statytojos ir vaidilų pavardes išgirdę, nekantriai vaidinimo dienos laukia. Jis bus statomas regis, vasario 27 d.

Sausio 9 d. Šv. Kazimiero parapija savo chorui ir jo vedėjui varg. Žižiūnui suruošė tradicinę padėkos vakarienę. Be choro narių, atėjo nemažas būrelis svečių, kuriems choras padainavo keletą dainų.

Klebonas padėkojo chorui už puikų giedojimą bažnyčioje, pagyrė jaunimo pasiaukojimą parapijos reikalams ir ragino ateity dar vieningiau dirbti lietuvių visuomenės ir kataliku tikybos labui. Rašytoja Aukštaitė padėkojo chorui už gražų ir nuoširdų patarnavimą VVS skyriaus ruoštam Spalių 9-tos minėjimui. Tą dieną, kaip žinoma, choras padarė istorinį žygį, nes pirmąsyk Kanados istorijoje lietuvių dainos pasklido per Kanados radiją. Vakarienės metu griežė Jasiuniukas ir kitas vaikinas, vienas smuika, kitas akordionu. Reikia pasakyti, labai puikiai griežė. Jasiuniukas, be to, pasirodo turįs ir žymų dramatinį vikrumą, kurį parodė, kada su Kajausku dainavo Žižiūno kompoziciją "Esu vyras, turiu galvą".

Choras, regis, sausio 23 d. ruošia savo metinį koncertą, į kurį visi Montrealo lietuviai privalėtų ateiti, nes išgirs ne tik naujų dainų, bet parems organizaciją, kuri tikrai verta paramos.

Tą pat dieną įvyko ir kairiųjų laikraščio L. Balso koncertas, į kurį atėjo nemažas būrelis lietuvių. Šis laikraštis, kaip žinoma, per aklai komunizmo teorijai tiki. Ši teorija Kanadoje vargu kada nors bus įgyvendinta, nes žmonės čia perdaug apsišvietę. Todėl L. Balso pastangos, tur būt, tuščios ir bergždžios. Gaila, nes prie laikraščio dirba keletas energingų vyrukų, kurie lietuvių tautai būtų be galo naudingi, jei tik savo akis pravertų ir mestų kruviną Stalino diktatūrą garbinę.

Štai, ir šio koncerto metu buvo gaila žiūrėti suviliotų lietuvių meklerystės: vienas ir kitas atsistoję neva "aukoja" po $10 L. Balsui, nors visi publikoje gerai žinojo, tie pinigai buvo jiems iš anksto duoti, tikslu "išjudinti" mažiau nusimanančius komunistų elgėtavimo triksuose.

Žymus Amerikos prezidentas Linkolnas yra pasakęs: "Yra žmonių, kuriuos visados galima mulkinti, yra žmonių, kuriuos apmulkinsi tik sykį, **visų gi žmonių ir amžinai mulkinti — negalima".** Nubus kada ir suvilioti mūsų broliai. Propaganda yra nuodai, bet mokslas randa būdą ir prieš pikčiausią nuodą kovoti.

Vietos gyventojų politikoje didelė sensacija, nes buvęs Montrealo miesto mayoras Houde paskelbė savo kandidatūrą į Ottawos seimą. Jo kandidatūra tokioje apygardoje, kurioje beveik pusė gyventojų (prancūzų) bedarbiai ir gyvena iš pašalpos. Jis agituoja prieš Kanados pradėtą apsiginklavimo politiką. Žmogus, kuris prieš šią politiką agitavo Lotbiniere apygardoje, pralaimėjo. Bet Houde labai populiarus prancūzų tarpe, ir jo priešininkui liberalui teks gana sunkiai padirbėti. Visi montrealiečiai su dideliu dėmesiu šią kovą seka. Rinkimai įvyks, regis, sausio 17 d.

Afrikoje gyvena paukščiai strūčiai (strausai), kurie nežiūrėdami pamatę [illegible] šia galvą po sparnu. Jie, mat, tiki, nepatinkamo nematydami, nepatinkamas jų nematys ir, tokiu būdu, jo atsikratys.

Panašiai elgiasi ir vienas kitas Vytauto klubo valdybos narys. Pamatę Vienybėje faktą kitą, jiems nemalonu, jie tuojau šaukia: "nereikia Vienybės"! Mieli broliai, savo klaidas pataisysite ne Vienybę skaityti atsisakydami, bet Vienybę skaitydami ir jos patarimus sekdami.

Vienybė per 50 metų eina ir savo gyvenime yra auklėjusi SLA, kuris dabar turi 15,000 narių ir du milijonu dolerių kapitalo. Ji auklėjo TMD draugiją, kuri išleido dr. V. Kudirkos raštus, dabar kaip cukrus gaudomas, Ji auklėjo šimtus kitų Amerikos lietuvių organizacijų, kurios Vienybės patarimų klausydavo.

Vienybė pagelbės ir Vytauto klubui tapti tvirčiausia, garbingiausia Montrealo lietuvių organizacija. Ir štai kodėl Vienybės bendradarbiai visados pataria klubo valdybai eiti tiesiu tautiniu keliu, jungiant visus lietuvius, politinių skirtumų nežiūrint (jei tik Lietuvos nepriklausomybės sargyboje stovi), ištiesiant draugišką ranką kitoms Montrealo lietuvių organizacijoms. Pavyzdžiui, vienas kitas klubo valdybos narys nenori ištiest broliškos rankos VVS skyriui, arba nenori šiek tiek švelniau apyskaitas vesti su bažnytinėmis draugijomis, kaip šv. Elžbietos, kada šios balius klubo salėje rengia. Tai kritikuotinos klaidos ir pykti už jų nurodymą nėra ko.

Svečias

RADIJAS

So. Boston, Mass. — M. Petrausko pagerbimo programoje sausio 16 d. per stotį WORL (920 kilc.) 9:30 val. ryte dalyvaus lietuvių radijo trejetas, S. Pauros vedamas Gabijos choras iš So. Bostono ir kalbės SLA iždo globėjas S. Mockus iš So. Bostono.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

TMD susirinkimas

Sausio 9 d. įvyko TMD 68 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame įstojo vienas naujas narys. Pranešta, kad kuopos valdyba yra išnuomojus parką gegužinei liepos 3 d. Plačiai apsvarsčius nutarta sia gegužinę surengti kiek galint iškilmingiau, su programa, kokią komisija įstengs parengti. Į komisiją išrinkta F. Motuzas, Ch. Butis, ir A. S. Strazdas.

Kuopos vicepirmininkas įteikė gautą iš Lietuvos laišką, iš komp. Miko Petrausko vardo fondo. Nutarta komp. Petrausko fondą remti. Kad surinktų didesnę sumą pinigų minimam fondui, TMD 68 kuopa pasiėmė iniciatyvą kviesti visas Detroito lietuvių draugijas į bendrą pasitarimą sėkmingam šio reikalo patenkinimui. Tuo rūpimsis aukščiau minėta gegužinės komisija.

Kalbėta ir apie dr. V. Kudirkos 40 metų jubiliejaus minėjimą, kviečiant Wisconsino universiteto profesorių Alfredą Seną skaityti paskaitą apie dr. Kudirką. Bet kadangi negauta iš Clevelando TMD 20 kuopos atsakymo šiuo reikalu, todėl palikta galutinai išspresti kitam susirinkimui.

Vaidinta "Graži Mageliona"

Sausio 9 d. šv. Jurgio parapijos salėje vietos Moterų Sgos kuopa surengė metinį balių. Suvaidinta didžiulis veikalas "Graži Mageliona". Vaidinimas atlikta gan gerai. Vaidintojai buvo gerai pasirenge. Todėl 500 žmonių publika gana ramiai klausės iki galo. Pagirtinas moterų darbas.

Dėl Vasario 16 d.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Detroite Vasario 16 d. būdavo švenčiama iškilmingai, nes tautininkai su šv. Antano parapijos katalikais šią šventę rengdavo bendrai. Kiek vėliau visos parapijos pradėjo šią šventę minėti, mat, pasidaroma kai kada gražaus pelno iš šios tautinės šventės. Dabar "bendrafrontinnikai" irgi rengiasi švęsti Vasario 16 d., žinoma, su tikslu pasipinigauti.

Taigi, ar nelaikas būtų pagalvoti apie bendrą šios šventės rengimą? Susidėjus katalikiškoms ir tautinėms organizacijoms, kartu būtų lengva nustelbti "bendrafrontininkus" ir Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą padaryti tikrai tautine šventę, kuria galėtų patys lietuviai pasigėrėti ir svetimiems pasirodyti.

Reporteris

IŠTEISINTA

1936 m. spalių 26 d. Kaltanėnų parapija surengė Kristaus Karaliaus akademiją, kurios metu buvo giedota giesmių ir deklamuota tikybinio turinio eilėraščių.

Policininkas, dalyvavęs toj akademijoj, pranešė Švenčionių storastai, kad sakytos iškilmių metu kalbos ir politinio pobūdžio giesmės. Ryšium su tuo b. Kaltinėnų klebonas kun. N. Vaišutis ir b. Ryto skaitytojų vedėjas A. Ulazas buvo nubausti po 100 zl. piniginės baudos, kiti po 50 zl.

Nubaustieji perdavė savo bylą apygardos teismui, kuris gruodžio 14 d. ir nagrinėjo. Kaltinamieji teisme įrodė, kad tas policininkas menkai moka lietuviškai ir dėlto gerai bei tinkamai nesupratęs pasakytų kalbų ir deklamuotų giesmių. Teismas visus kaltinamuosius išteisino ir Švenčionių storastos sprendimą panaikino.

ODOS-KRAUJO-NERVŲ LIGOS GREITAI IŠGYDOMOS

Vyrai ir moterys sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės pas DR. ŽINS, kuris jums maloniai patarnaus ir viską išaiškins.

RENTGENO SPINDULIAIS
KRAUJO
EGZAMINACIJA
SĄLYGOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
arba UNION SQ. ir IRVING PL.
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Tel.: EVergreen 7-2534
J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Skaitykit Vienybę

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupšis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis.
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavojimas ir administravimas.
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos.
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus.

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI
KARPENTERIAI - MŪRININKAI
DAŽYTOJAI - TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

DIDYSIS VIENYBĖS DIENRAŠČIO
VAJUS
Prasidėjo nuo lapkričio 1 d. 1937 m. ir baigsis vasario 10 d., 1938 m.
VAJAUS METU PRENUMERATŲ KAINOS SUMAŽINTOS
Brooklyne ir Kanadoje – $5.00, kitur Jungtinėse Valstybėse $4.00
VAJININKAI GAVUSIEJI DAUGIAUSIA NAUJŲ SKAITYTOJŲ GAUS BRANGIAS DOVANAS
Joki komisai vajaus dalyviams nebus mokami
SENIEJI VIENYBĖS SKAITYTOJAI, KURIŲ PRENUMERATOS PASIBAIGĖ AR PASIBAIGS TAIP PAT MOKA SUMAŽINTĄ KAINĄ
PASINAUDOKITE PROGA IR SUTAUPYKITE PINIGŲ
Čekiai ar Money Orderiai turi būti siunčiami šiuo adresu:
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dinamito aukos. — Trys vaikai žuvo ir ju motina sunkiai sužeista dėl dinamito sprogimo, kaip policija mano. Tas įvyko ties Hampton, Tenn. Manoma, kad tai yra biauraus keršto pasekmės. Tos šeimos tėvas Harmonas Gouge, kuris prisipažino nužudęs Arnoldą Tollettą, tuomet buvo toli nuo namų. Įvykis tiriamas.

VIENYBĖ

VIENYBĖS KONCERTE DAINUOS ŽYMŪS DAININININKAI

Kaip jau buvo rašyta, per didelę tautinę šventę, minint Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį, ir Vienybės koncerte vasario 13 dieną, Labor Lyceum, dainuos šie žymūs lietuvių dainininkai: Elena Sadauskaitė, Antanas Banys, A. Vasiliauskas, trubadūrai (Morkus, K. B. Kriaučiūnas, V. Bukšnaitis ir Kažemėkas), o taip pat naujasis X. Strumskio suorganizuotas jaunimo choras.

Tokia graži dainininkų rinktinė papildoma dar vienu, turtingu ir maloniu balseliu, kurį puikiai valdo Marytė Kižiūtė. Tokios garsios pavardės jau labai daug pasako ir užtikrina koncerto turiningumą ir malonumą, kurį pajus tūkstantinė minia koncerto klausytoju ir tos milžiniškos šventės dalyvių. Jau dabar jaučiamas didelis visuomenės susidomėjimas laukiamu koncertu.

Be to, koncerte dalyvaus jaunas gabus pijanistas Tadas Sadlauskas, kuris newyorkiečių publikai gražiai ir įspūdingai pasirodė per Marijonos Rakauskaitės koncertą.

Užtat visi nekantriai laukiame vasario 13 dienos!

Kor.

MŪSŲ LEGIJONINKŲ VEIKLA

Praėjusį trečiadienį, sausio 12 d. įvyko Amerikos Lietuvių Legijono 1-jo Dariaus-Girėno posto susirinkimas.

Iš komisijos pranešimų paaiškėjo, kad postas negalėjo surengti Klaipėdos atvadavimo minėjimo, nes kviečiamas svarbiausias kalbėtojas ir Klaipėdos atvadavimo vyriausias vadas pulk. J. Budrys buvo pirma pasižadėjęs vykti į Chicagą.

Kadangi postas nutarė prisidėti prie bendro, Brooklyno lietuvių organizacijų rengiamo metų sukakties minėjimo ir išrinko du savo atstovus į rengėjų komitetą, tai posto nariai yra pasiryžę tinkamai pasirengti tai šventei. Visi posto nariai su uniforma ir vėliavomis dalyvaus žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės pagerbime per tą šventę. Manoma sudaryti įspūdingas tokio pagerbimo vaizdas. Choru giedant maldą už žuvusius, legijoninkai ir Geležinio Vilko Draugovės nariai atliks atitinkamas kariškas apeigas.

V. Kaminskui pasiūlius, postas nutarė atšaukti savo kvietimą, Amerikos Lietuvių Legijono seimą šiemet rengti New Yorke. ALL vyr. štabas nutarta prašyti, kad ALL seimą šauktų New Yorke 1939 metais, kai čia bus atidaryta Pasaulinė Paroda, į kurią lankysis ir daugybė lietuvių iš kitų, net ir tolimų kolonijų. Tai bus Lietuvos Neprkilausomybės 20 geriausia proga čia surengti minimą seimą ir gausiai dalyvauti Pasaulinės Parodos atidarymo iškilmėse. Tai bus labai įspūdinga ir turės didesnės reikšmės. Tikimasi, kad ALL vyr. štabas pritars tokiam sumanymui.

Posto kasininkas V. Kuras pranešė, kad atskaičius visas išlaidas 1937 metais, šių metų sausio pirmai dienai kasoje liko $38.05.

Vyr. štabo adjutantas K. R. Jurgėla pranešė, kad 4-is postas New Britain, Conn, rengia vakarą vyr. štabo iždo naudai. Posto nariai kviečiami nuvykti, kas galės.

1938 metams išrinktas Dariaus-Girėno posto štabas šios sudėties: posto vadas V. Daukintas, 1-is padėjėjas A. Povilanskas, 2-is padėjėjas J. Smitrus, adjutantas P. Pečelis, iždininkas V. Kuras, inspektorius V. Vyšnius, budėtojas V. Kaminskas, gydytojas dr. Žukauskas, kapelionas J. Očikas.

Vėliavininkais išrinkti šie legijoninkai: Amerikos — J. Simonis, sargu leit. P. Kaminskas, Lietuvos — V. Trainis (Trainaitis), sargu P. Mikalauskas.

Posto nariai reiškė susirūpinimą ko greičiau įsigyti posto vėliavą. Ligi šiol postas turėjo tik tautines Lietuvos ir Amerikos vėliavas. Yra vilties posto vėliavą įsigyti ligi ateinančio pavasario ir gegužės 30 parade dalyvauti jau ir su posto (legijonine) vėliava.

Kitas posto susirinkimas ir naujojo štabo įpareigojimas įvyks vasario 9 dieną. Vieta bus pranešta vėliau.

P. Pečelis

Lietuvos piliečiai turi atnaujinti senuosius pasus

Papildydama ankstesnius patvarkymus Lietuvos piliečiams grįžti iš užsienių, Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerija paskelbė 1937 m. gruodžio 9 d. Nr. 39154 įsakymą, kad tie keleiviai, kurių pasų terminas išsibaigęs ir neatnaujintas per du metu, nebus įleidžiami į Lietuvą, kaip neteke Lietuvos pilietybės.

To akivaizdoje Ministerija prašo paskelbti visiems turizmo agentams, kad parduodami laivakortes gerai patikrintų keleivių pasus ir tuos, kurių terminas išsibaigęs, atnaujintų Lietuvos konsulatuose. Keleiviai su pasenusiais pasais gali susilaukti daug trukdymų ir piniginių pabaudų įvažiuojant į Lietuvą.

Sustabdė foto aparatų šmugelį į Jungtines Valstybes

Nuo to laiko kada naciai pradėjo tremti iš Vokietijos žydus ir uždraudė išvežti iš krašto pinigus, tremiamieji žydeliai Vokietijoje užpirkdavo daug brangių foto aparatų, kuriuos su savim atsiveždavo į Ameriką ir juos parduodavo daug pigiau, negu krautuvėse. Tokiu būdu daugelis ištremtų asmenų čia padarė neblogą biznį ir finansiniai neblogai įsikūrė.

Dėlto Amerikos muitinės, kaip dabar apskaičiuota, turėjo apie $700,000 nuostolių.

New Yorko foto aparatų pardavėjams pasiskundus, kad kontrabandininkai čia griauja jų biznį, muitinės pradėjo dalyką tirti ir dabar jau įvestas naujas įstatymas, kuriuo leidžia vienai šeimynai įsivežti nedaugiau, kaip vieną fotografijos aparatą, anksčiau jų skaičius nebuvo apribotas.

F. Stankunas, Bass-Baritonas

IŠ LIETUVOS GRĮŽO
FRANAS STANKUNAS
JAM RUOŠIAMA
KONCERTAS IR ŠOKIAI
SEKMADIENĮ,
SAUSIO-JAN. 23, 1938
Piliečių Kliubo Salėj
280 Union Ave., B'lyn, N. Y.
Pradžia 4 val. po pietų.
Šokiai 7 val. vakare.
Programa tik lietuvių kalboj
KONCERTO PROGRAMOS DALYVIAI:
Franas Stankūnas, Baritonas
Stasys Kažemėkas, Tenoras
Violeta Tamkiūtė, Sopranas
Akompanuos *Vasilij Petrovas*
Įžanga: Koncertui 75 centai, Šokiams 35 centai
Koncertas prasidės punktualiai, nevėluokite!

Paaukavo $25,000 trafiko saugumo reikalams

Žinomas pramonininkas Al. Sloan, Jr., General Motors korporacijos pirmininkas paaukavo $25,000 automobilių trafiko saugumui tyrinėti. Trafiko saugumo tyrinėjimais užsiima kai kurie universitetai.

30,000 žmonių valė sniegą New Yorke

Šiomis dienomis New Yorke prisnigo apie du colius sniego. Jį nuvalyti miestas pasamdė apie 30,000 darbininkų, kuriems išmokėta $64,929.

ATSIIMKITE LAIŠKUS

Vienybės administracijoje yra laiškai šiems asmenims:

Anderson
Stanislavas Boguckis
Daukšys
M. Horanth
Jakubaitis from Kručelu-[nas, Baltimore, Md.
Jenkins, Chas.
Frank Jonaitis
H. Kabus
Apolonija Lastauskiene
T. Laukus
Geo. Loefler
Ch. Meškunas

Malonėkite laiškus atsiimti.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

IEŠKO GIMINIŲ

Izidorio (James) Augaičio, kuris atvyko 1897, buvo vedęs Veroniką, gyveno E. 127 ir E. 49th Sts., New York City. Sužinoti:
RAY H. SHOEMAKER
51 Chambers Street, New York City.
(12-13-14)

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Aidone
FOR Almost Immediate Relief
COLDS, HEADACHES, NEURALGIC AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES
BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir [illegible]
AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti P. A. URBONO ir kitose vaistinėse
P. A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. Havemeyer 8-2927
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. Tel. Havemeyer 8-2782

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

1938 FRIGIDAIRE with NEW SILENT METER-MISER

KAINOS $144.50 ir daugiau

Nupirkite savo žmonai naująjį Frigidaire šaldytuvą

Naujausis 1938 metu modelio Frigidaire šaldytuvas žymiai pagerintas ir labai ekonomiškas!

Frigidaire naujasis tykus METER-MISER žymiai sumažina šaldytuvo operavimo išlaidas. daugiau negu bet kada. Maistasšaldytuve užlaikomas ilgiau ir geriau... sušaldomadaugiau ledo ir daug greičiau... labai tykus. stiprus ir negenda. Atsiminkite. kad šisnaujas Frigidaire šaldytuvas jums daugiau sutaupys ant elektro maisto ir kitų dalykų. Be to. šiais metais naujasis Frigidaire tur vadinamuosius "Dauble—Easy" ledo plytelių formas. kurios greitai atleidžia ledo plyteles.

Šaldytuvas padarytas iš naujo neperšlampamo metalo. visai naujos formos. ruimingesnis ir patvaresnis. su kilnojamomis lentynomis ir visokiais kitokiais pagerinimais.

Taigi neatidėliokite. šiais metais padovanokite savo žmonai ar kam kitam naują gražų Frigidaire šaldytuvą!

FREE! BEAUTIFUL STERLING SILVER GIFT MEDALLION
To preserve the memory of your gift, a medallion—engraved with any message you desire—will be affixed to your Christmas Frigidaire free of charge, if requested.

LOOK FOR THIS NAME-PLATE

NEW SILENT METER-MISER
Uses So Little Current—You Can Hardly Hear it Run! Come in! See—Hear—the PROOF!
Saves up to 25% *more* on operating cost than even the current-saving Frigidaire of 1937! Simplest cold-making mechanism ever built! Only 3 moving parts, motor included! Automatically oiled! Completely sealed! Comes with 5-Year Protection Plan backed by General Motors!

NEW "DOUBLE-EASY" QUICKUBE TRAY
Only Frigidaire Has It!
1. *Releases cubes instantly—saves 20% more ice!* All-metal for faster freezing. Ends waste of melting under faucet!
2. *Tray comes free at finger-touch!* No tugging or prying! Exclusive Frigidaire Automatic Tray Release. Every tray, in every model, a "Double-Easy" Quickube Tray!
Come in! See—Try—the PROOF!

H. FRIEDMAN MUSIC SHOP
433 Graham Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 8-4798

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5643

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burrougns

138. Kai vergas Medek išėjo, Janė įsileido Anetę. Netrukus už durų trinktelėjo, lyg žmogaus kritimas, paskui atsidarė durys ir pasigirdo Ogdlio balsas: "Moteriške, ar tu čia? Aš atėjau tave išvesti!"

"Skubinkis" skatino Ogdli, "mes eisime slaptuoju tuneliu vedančiu į girios tankumyną. "Janė paklausė: "O kaip su tarnu? Juk jis pamatys mus!" Ogdli parodė į pervertą tarną. "Jis žiūri, bet nemato!"

Janė su Anete sudrebėjo iš pasibaisėjimo ir sekė paskui Ogdli tamsiais koridoriais, tikėdamos išeiti į laisvę. Pagaliau Ogdli sustojo ir pašnabždomis tarė: "Įėjimas į tunelį per šį slaptą kambarį".

Ogdli atsargiai atidarė duris ir įėjo pirmas, Janė su Anete sekė paskui. Bet vos tik jos įėjo, kai iš abiejų tamsių pusių išsitiesė rankos ir pagriebė jas. Visa viltis pasprukti iš čia žuvo!

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JAN 17 1938
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 42d 5th Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tegul mažiausias mūsų visuomeninis darbas būna ne atsitiktinis, bet tegul jis būna įpintas į bendrą visos organizuotos lietuvių vieningos veiklos vainiką.

LII. METAI. 13 (305) N. BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 17 D. KAINA 3 CENTAI

MILŽINIŠKA ANGLŲ KARO LAIVYNO DEMONSTRACIJA TOLIMUOS RYTUOSE

Demonstracijoje dalyvaus ir keturi Jungtinių Valstybių karo laivai

WASHINGTON. — Dabar galutinai paaiškėjo dėl ko Jungtinės Valstybės siunčia tris savo karo laivus į Australiją ir Anglijos karo laivyno bazę Tolimuose Rytuose, Singapore.

Vėliausiais pranešimais, apie vasario 14 d. Didžioji Britanija, Japonijos pašonėje, rengia didelę savo karo laivyno demonstraciją ir manevrus, kuriuose, kaip dabar paaiškėjo, dalyvaus keturi Jungtinių Valstybių šarvuočiai. Taip pat numatoma, kad dalyvaus Prancūzijos ir Olandijos karo laivų eskadrilės.

Vadinasi, šios keturios valstybės: Anglija, Jungtinės Valstybės Prancūzija ir Olandija ta demonstracija įrodys Japonijai, kad visos pasiryžusios ginti savo interesus Tolimuose Rytuose ne žodžiais, bet ginklu.

Pasirodo, kad pats Jungtinių Valstybių Prezidentas Rooseveltas šį Anglijos žygį užgyrė ir pats patarė U. S. A. karo laivyno vadovybei pasiųsti savo karo laivus dalyvauti toje demonstracijoje.

Tokiu būdu vasario 14 d. ties Anglijos karo laivyno baze Tolimuose Rytuose suplauks didžiausias pasaulyje karo laivynas, kurį sudarys keturios valstybės. Anglų karo laivų bus apie šimtas.

Indėnai aplanko "baltąjį tėvą". — Šiomis dienomis du Amerikos indėnų vadai Kvaila Meška, 84 metų amžiaus ir Drago Vilkas, 75 metų amžiaus, Gros Ventre indėnai iš North Dakota, aplankė prezidentą Rooseveltą ir įteikė jam dovanų. Su indėnai kartu atėjo ir vertėjas.

ROOSEVELTAS TARIASI EKONOMINĖS BŪKLĖS PAGERINIMO REIKALAIS

Lewis sako, kad ekonominę depresiją gali panaikinti tik vyriausybės, pramonės ir darbininkų susitarimas

WASHINGTON. — Šiomis dienomis Washingtone įvyko kita konferencija, kurioje svarstyta dabartinės ekonominės ir nedarbo problemos. Šioje konferencijoje dalyvavo CIO vadas Lewis, kai kurie prezidento patarėjai ir keletas didžiųjų pramonininkų. Lewis ir kiti nurodė, kad šiuo metu vyriausybė, darbininkų unijos ir pramoninkai turi bendromis jėgomis ieškoti priemonių pašalinti nedarbą ir ekonomini atoslūgį ir paruošti tokį planą, kas ateityje daugiau nepasikartotų ekonominės depresijos. Esą tą įvykdyti galima tik bendrai dirbant.

Kalbėdamas darbininkų vardu Lewis pareiškė, kad Amerikos darbo žmonės ir jų organizacijos norėtu, kad vyriausybė, pramonininkai ir darbininkai ateityje dirbtų harmonijoje ir sutikime.

40,000 MONGOLŲ KONCENTRUOJAMA MONGOLIJOS MANDŽUKO PASIENYJE

Mongolijoje įvyko susidūrimų tarp Japonijos ir Kinijos šalininkų mongolų

SHANGHAI. — Japonijos karo vadovybė susirūpino dėl vėliausių laikų pasirodžiusių Kinijos Mongolijos pasienyje apie 40,000 Sovietų Sąjungos specialistu išmokytų Mongolijos kareivių. Japonai spėlioja, kad Sovietų raginama, Mongolija koncentruoja savo kariuomenę Šiaurės Kinijos pasienyje ir rengiasi užpulti Japoniją.

Japonu karo vadovybė pasiuntė keleta desėtkų tūkstančiu kariuomenės į Mandčuko Mongolijos pasienį.

Tuo tarpu iš Hankow praneša, kad ten mongolai pradėjo tarpusavę kovą. Dalis mongolų eina už Japoniją, kita dalis už Kiniją. Kinijos šalininkai užpuolė japonų šalininkų armiją ir po ilgos bet aršios kovos japonų šalininkai buvo priversti trauktis. Kinų šalininkai užėmė Pailingmajo miestą, Šiaurės Sujane.

ANGLIJA IR AMERIKA PASIŽADĖJO GELBĖTI PRANCŪZIJOS FRANKĄ

LONDON. — Dėl vėliausios Prancūzijos vyriausybės krizės žymiai nupuolė prancūzų frankas ir Prancūzija vėl atsidūrė finansinėje komplikacijose. Nenorėdama uždrausti valiutos ir aukso išvežimą iš Prancūzijos, ekonomistai kreipėsi į Anglijos ir Jungtinių Valstybių vyriausybę prašydami paramos sulaikyti franko kritimą ir pagelbėti sustabilizuoti valiutą. Anglijos ir Jungtinių Valstybių finansininkai ir iždai pranešė, kad Prancūzija gaus jų paramą ir franko kritimas bus sulaikytas.

BONNET SUDARYS NAUJĄ PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĘ

PARIS. — Prancūzijos prezidentas Lebrun pakvietė buvusį finansų ministerį Bonnet sudaryti naują Prancūzijos vyriausybę. Jeigu jam nepavyks jos sudaryti, manoma, kad bus pakviestas buvęs ministeris pirmininkas Blumas.

IŠĖMĖ $30,000 IŠ NUSKENDUSIO LAIVO PANAY

SHANGHAI. — Jungtinių Valstybių karo laivyno narai nusileidę į Jangtze upės dugną, atidarė nuskendusio U. S. A. karo laivo Panay nesudegamą spintą ir išėmė ten buvusius $30,000 valdiškų pinigų. Taip pat išimti kai kurie dokumentai ir šiaip brangesnės laivo dalys.

NUDŪRĖ PEILIU IR KIRVIU SUKAPOJO

ROKIŠKIS. — Gruodžio 22 d. savo bute buvo atrasta žiauriai nužudyta Rokiškio apskrities savivaldybės vaikų priegłaudos vedėja Garliauskienė. Jis vyras buvo Maisto b-vės bekonų priėmimo agentas ir tą naktį buvo išvykęs tarnybos reikalais. Moteriai buvo durta peiliu į galvą ir peiliui galvoj užlūžus, buvo kirviu sukapota.

Policija skubiai pradėjo sekti piktadario pėdsakius, ir piktadarys buvo suimtas Panevėžyje.

Žmogžudys irgi buvo Maisto bendrovės tarnautojas ir drauge su nelaimingosios vyru dirbo prie jo padėjėju.

Paskutiniu metu jiedu buvo susipykę. Piktadarys atvyko iš Panevėžio, nužudė Garliauskienę ir vėl traukiniu grįžo į Panevėžį.

Nelaimingoji tik metai, kaip ištekėjusi ir paliko 6 mėnesių vaikutį. Piktadarys dar apiplėšė butą.

NERINGOS ŽVĖRELIAI KENČIA BADĄ

KLAIPĖDA. — Iš Nidos praneša, kad ten labai kenčia badą žvėreliai, o ypatingai stirnos ir kiškiai. Sniego tiek daug, kad jokiu būdu negali prisikasti prie žolės. Jie ateina į Nidą, arba bėgioja keliu ir renka nubirusį šieną bei šiaudus. Daug elnių bėga į Vokietiją, kur esą paruoštos ėdžios su maistu. Nidiškių pranešimu, stirnų padėtis esanti labai tragiška. Kopų inspektoriui įsikišus ir Nidoje pradėta rūpintis žvėrelių maitinimu.

LIETUVOS SALDAINIAI Į AMERIKĄ

KLAIPĖDA. — 1937 metais prieš Kalėdas ir Naujuosius metus iš Kauno ir Šiaulių į Amerikos Jungtines Valstybes buvo išsiųsta keliasdešimts saldainiu siuntiniu. Saldainius į New Yorką, Chicagą, Baltimore, Pittsburghą ir kitus Amerikos Jungtinių Valstybių miestus išsiuntė įvairūs asmenys ten gyvenantiems savo giminėms ir pažįstamiems.

Lietuvos saldainiai Amerikoje turi labai gerą vardą ir juos mielai perka net užsieniečiai.

Vienas amerikietis prieš Naujus Metus atsiuntė į Lietuvą didesniam saldainių fabrikui laišką, kuriame klausiama apie šių prekių importą į Chicagos miestą. Prieš keleta metų Lietuvos krašto saldainiai į Jungtines Valstybes buvo siunčiami net didesnėmis partijomis. Pastaraisiais metais jų siuntimas buvo sumažėjęs.

80 METŲ SENUTĖ Į FONOGRAFĄ ĮDAINAVO APIE 100 DAINŲ

KAUNAS. — Šiemet Tautosakos Archyvas visame Lietuvos krašte labai stropiai renka dainas, patarles, priežodžius ir kt. vertingą liaudies kūrybą. Šiomis dienomis į Kauną buvo iškviesta Ukmergės apskrities Pabaisko valsčiaus, Skominių kaimo ūkininkė Augustienė. Ši arti apie 80 metų amžiaus senutė Tautosakos Archyve dainavo net penkias dienas su nedidelėmis pertraukomis. Ji moka daugybę įvairiausių senų dainų, patarlių, pavadinimų, šokių, šoktinių, dainų ir tt. Per tą laiką Augustienė į fonografo plokšteles įdainavo net apie 100 atskirų dalykų.

RADO DEŠIMTS ANGLIAKASIŲ ŽUVUSIŲ KASYKLOS SPROGIME

PITTSBURGH, Pa. — Šiomis dienomis pagalbos būriai iš Harwick anglies kasyklos iškėlė 10 angliakasių lavonų, kurie žuvo toje kasykloje, sprogus dujoms.

Keliolika kitų angliakasių, buvusiu kasykloje sprogimo metu, išsigelbėjo.

STIRNOS KOVA SU ŠUNIMI KLAIPĖDOS GATVĖJE

KLAIPĖDA. — Vienas darbininkas eidamas Lauko gatve, pamatė šunį, bedraskantį į miestą užklydusią stirną, kuri jau buvo gerokai apkandžiota ir tolimesnei kovai nebeturėjo jėgų. Darbininkas šoko tarpan ir stirną iš šuns nasrų išgelbėjo. Sužeistą stirną nuvedė pas ugniagesius, kurie dabar ją gydo ir išgydę atiduos girininkui.

KINŲ DIPLOMATINĖ MISIJA LANKOSI EUROPOJE

AMSTERDAM. — Šiomis dienomis Olandijoje ir kitose Europos valstybėse lankėsi dr. Sun. vadovaujama kinų misija, kuri Europoje ieško Kinijai finansinės paramos. Misija šiomis dienomis vyksta į Berlyną, o iš ten į Sovietų Sąjungą.

S. F. ŠPOKAS PRIIMTAS LONDONO ŽURNALISTŲ SĄJUNGON

LONDON. — Lietuvos Aido ir kitų laikraščių Londono korespondentas S. F. Špokas šiomis dienomis buvo priimtas tikruoju nariu į The Foreign Press Association in London. Šioje sąjungoje yra keli šimtai užsienio korespondentų. Būdami jos nariais, naudojasi tam tikromis lengvatomis. Be to, ruošiami susipažinimo priešpiečiai, dalyvaujant vyriausybės atstovams.

LIETUVĖS MOTERYS MINĖS TAIKOS DIENĄ

KAUNAS. — Kaune įvykusiame Aukštąjį Mokslą Baigiusiųju Moterų Sąjungos susirinkime, tarp kitų klausimų, buvo svarstomas ir tarptautinės tos sąjungos pasiūlymas lietuvėms moterims švęsti taikos dieną. Moterų sąjunga prie tos dienos šventimo nutarė prisidėti. Taikos dienos šventės terminas dar nežinomas.

Šiuo metu Aukštąjį Mokslą Baigiusiųju Moterų Sąjunga turi apie 200 narių.

VOKIETIJOS BIZNIERIAI TURI UŽSAKYMŲ, BET NETURI PREKIŲ

Lietuviai nuėję į Tilžę negali nusipirkti reikalingų prekių

TILŽĖ. — Pasienio gyventojai, pateke į Tilžę, ar kitus pasienio Vokietijos miestelius nustemba, kad krautuvėse neduoda prekių kiek norima. Taip riebalai, alyvos, migdolai ir kiti įvairūs valgio dalykai parduodami tik mažais kiekiais.

Metalinių dirbiniu, vielos, kabelio ir panašių dalykų gapirktis tik vietos gyventojai. Pavyzdžiui, vielos radio, ar kam kitam duodama tik 7 pėdos. O užsieniačiai tai tokių reikmenų visai gauti negali, nes yra griežtai uždrausta parduoti.

Krautuvininkai skundžiasi, negali gauti prekiu, nes fabrikai nesiunčia, aiškindamiesi, kad pirmiausiai jie turi aprūpinti karišķus užsakymus. O kadangi karo užsakymų yra žymiai daugiau, tai apie privačius pirklių reikalus negalį būti ir kalbos.

Jeigu taip ilgai tesis, tai privati prekyba turėsianti visai bankrūtuoti. Be to, prekės taip pabrangusios, jog daugelis jų pas lietuvius yra žymiai pigesnės. Tad Lietuvos pasieniečiai greitai neturės jokio intereso eiti per sieną ir Tilžėj pirkti.

NETINKAMAS ŽEMES PAVERS MIŠKU

KAUNAS. — Lietuvos valdžia rūpinasi, kad krašto miškingumas nemažėtų ir net didėtų. Tam imamasi įvairių priemonių. Svarbiausia, stengiamasi miškų kirtimus atželdyti ir juose auginti naują mišką. Dabar yra kilęs sumanymas ir ūkininkų, nenaudojamas žemės ūkiui žemes paversti mišku. Apskaičiuota, kad tik nenaudojamu smėlynų ūkininkai turi apie 15,000 hektaru, neskaitant pelkynų, durpynų ir kitokių žemės ūkiui netinkamų žemių. Kaip tenka patirti, tas žemes iš ūkininkų Miškų Departamentas supirks ir apsodins mišku.

Tokiu būdu bus padidinamas miškų plotas ir ūkininkams bus suteikta parama, nes iš jų atpirks netinkamas žemes, kurias naudoti žemės ūkiui jie negali. Už parduotą netinkama žeme gavę pinigų, galės geriau įdirbti likusiąją tinkamą žeme.

DAILININKAI PIEŠIA NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVŲ PAVEIKSLUS

KAUNAS. Šiemet kai kurie Lietuvos dailininkai nupiešė keletą didesnių paveikslu vaizduojančių Lietuvos kariuomenės mišius su priešais. Dabar, artėjant 20-ties metų nepriklausomybės sukakčia, vienas kitas tapytojas pradėjo piešti didesnius paveikslus iš pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės kovu. Kūrinius baigsią dar prieš vasario 16 dienos iškilmes.

LIETUVIS — ŽYMAUS VOKIEČIO MOKSLINIO VEIKALO BENDRADARBIS

DRESDEN, Vokietija — Šiomis dienomis Dresdene išleista dr. med. G. Madauso didelis mokslinis veikalas Lenhrbuch der Biologischer Heilmittel. Tai trijų tomų didelis veikalas, apimąs vaistinius augalus. Jame, be kitų bendradarbių, yra ir lietuvis Botanikos Sodo vaistinių augalu vedėjas K. Grybauskas. Minėtame veikale gana plačiai aprašoma apie Lietuvos liaudies vartojamus vaistinius augalus.

KINAI ATSISAKĖ PRIIMTI JAPONŲ SIŪLOMAS NAUJAS TAIKOS SĄLYGAS

NANKING. — Jungtinių Valstybiu Valstybės Departamentas instruktavo savo Generalini Konsulą Nankine įteikti Japonijai protesto notą dėl Jungtiniu Valstybiu turto naikinimo Kinijoje. Pasirodo, kad vėliausiu laiku, nežiūrint anksčiau duotų Japonijos pasižadėjimų, kad Amerikos turtas Kinijoje nebus liečiamas, japonu kareiviai po senovei naikina ir plėšia amerikiečių turtą.

Tuo pačiu metu iš Washingtono išsiųstas specialis komisionierius McNutt, kuris dabar važinėja Filipinų salose ir vėliau vyks į Kiniją patirti kiek Amerikos gyventojai turi investavę pinigų Tolimuose Rytuose ir kiek japonai turi interesų Filipinų salose. Vėliau jis grįš ir asmeniškai įteiks pranešimą prezidentui Rooseveltui.

Šangtungo provincijos fronte, japonai paėmę Tsining miesta žygiuoja Lunghai geležinkelio linkui.

Iš Tokio praneša, kad Kinijos vyriausybė atsisakė naujų Japonijos siūlomų taikos sąlygų.

VILNIUJE LIKVIDUOJASI 40 ĮMONIŲ

VILNIUS. — Gruodžio mėnesį jau likvidavosi Vilniuje 40 įmonių, iš kurių apie 20 yra prekybos įmonės, o kitos įvairių verslų. Tos visos įmonės pranešė mokesčių skyriui, kad ateinantiems metams patentu nepirks, nes šį mėnesį likviduojasi.

Per vieną mėnesį toks įmonių likvidavimosi skaičius Vilniuje yra rekordinis.

TIES NAUJA GATVE Į GELEŽINKELIO STOTĮ

MARIJAMPOLĖ. — Miesto savivaldybė numačiusi greitu laiku pratęsti iki geležinkelio stoties Darius ir Girėno gatvę, kuria būtų palaikomas susisiekimas su stotimi, pervežant stambų bagažą ir Maistui geležinkelio stotyje supirkinėjant bekonus ir žąsis.

LIETUVOS ŽYDAI DAININKAI STEIGIA OPERĄ

KAUNAS. — Neseniai susibūrė žydų dainininkai steigti savo operos. Iš pradžių buvo manyta, kad tam nepakaks jėgų (dainininku), bet dabar pasirodė, kad dainininkų skaičius didėja ir jie rimtai ruošias savo projektą įgyvendinti. Manoma, kad žydų tarpe opera "idiš" kalba turėsianti pasisekimo.

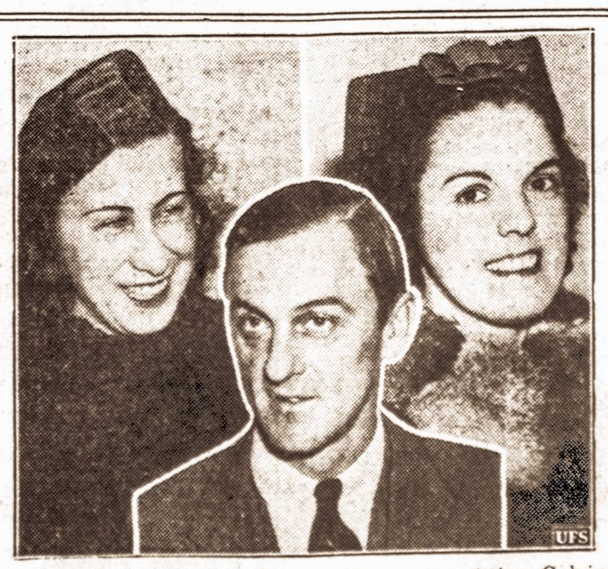

Keitėsi žmonomis. — Salem, Mass. gyventojas Calvin M. Watson, kuris šiomis dienomis teisme užsigynė, kad jis keitėsi žmonomis su savo kaimynu Raymond S. Lee. Viršuj, kairėj: Watsono žmona, o dešinėje Lee žmona. Watsono žmona prisipažino, kad ji kai kada gyvendavo su savo vyru, o kai kada su Raymond Lee.

Lietuvos valstybė 1938 metais

Praėjusieji metai galima laikyti Lietuvai laimingais metais. Lietuva gyveno ramų, kūrybinį laiką ir ėjo įvairiose srityse pažangos keliu. Čia paminėsime svarbesniuosius įvykius bei reiškinius.

Politinis krašto gyvenimas

ėjo įprasta vaga. Ypatingų staigmenų nebuvo, Vidaus politika ir toliau plėtojosi tautinio vienijimo linkme. Seimas buvo susirinkęs net trims sesijoms, kurių viena buvo nepaprastoji — neatidėtiniems įstatymams apsvarstyti. Seimas išleido eilę svarbių įstatymų, iškėlė ir nagrinėjo daug viešojo gyvenimo reikalų. Be kitų, išleistas priverčiamojo darbo įstaigos įstatymas, sveikatos fondo įstatymas, pradėtos svarstyti priemonės apdrausti ūkininkus nuo gaivalinių gamtos nelaimių, paruoštas pavardžių atlietuvinimo įstatymas, išleistas žyminio mokesčio įstatymas, priimtas naujas Vytauto Didžiojo universiteto statutas ir tt.

Užsienio politikoje šie metai buvo gana gyvi. Lietuvai teko dalyvauti keliose tarptautiškose konferencijose, iš kurių paminėtos Kaune ir Talinne buvusios Baltijos valstybių užsienių reikalų ministerių konferencijos. Jose buvo svarstomi ne tik Baltijos valstybių tarpusavio santykiai, bei ir visi kiti reikalai, išeinantieji iš Baltijos santarvės dvasios. Šių kraštų dar didesniam susiartinimui nemaža padėjo ir kitos viešojo gyvenimo sritys: spauda, menas, organizacijos ir pan.

1937 metais Lietuvoje lankėsi žymūs kitų valstybių vyrai: Tautų Sąjungos generalinis sekretorius Avenolis, Švedijos užsienių reikalų ministeris Sandleris ir Anglijos užsienių reikalų viceministeris Plymutas.

Pabrėždami santykių nuoširdumą ir pagerbdami mūsų ginkluotas pajėgas, šiais metais Klaipėdos uoste viešėjo Sovietų Rusijos ir Švedijos karo laivai. Lietuvos santykiai su kitomis valstybėmis šiais metais buvo geri. Su keliomis valstybėmis buvo sudarytos prekybinės sutartys ir kiti susitarimai. Tik su Lenkija, lygiai kaip ir anksčiau joki santykiai neužsimezgė ir negali užsimegsti kol jie mums nesu grąžins Vilnių ir visą okupuotą kraštą. Tuo labiau geresni santykiai su lenkais negali užsimegsti dabar, kad jų valdžios varoma persekiojimo banga prieš Vilniaus krašto lietuvius yra pasiekus aukščiausio laipsnio.

Ūkiški reikalai pagerėjo

Lietuvoje 1937 m. buvo baigiama išgyventi keleris metus kraštą kamavusi ekonominė krizė. Krizės padariniai baigia nykti ir miestuose ir kaimuose.

Drauge su nykstančiais krizės padariniais, ima gyvėti visų ekonominių įstaigų ir organizacijų veikla. Tai matyti iš ju daromos metinės apyvartos. Ekonominiu reikalų pagėrėjimo svarbiu rodykliu yra ir užsienių prekybos apyvarta, kuri 1937 m. buvo labai gyva ir pasiekė aukštų ribų. Ekonomiiniam atkutimui nemaža padėjo vyriausybės parama įvairių lengvatų ir kredito pavidalu.

Ligi liepos 1 d. **Lietuvos Bankos įvairioms ūkio šakoms kredituoti buvo išdavęs apie 98 milijonus litų,** kas sudaro per 40% visų šio banko išduotų kreditų.

1937 m. buvo padarytas žingsnis krašto elektrifikavimui. Įsteigta elektros bendrovė su 6 mil. litų. Ji rūpinsis elektros stočių statymu ir pigios elektros gaminimu visam kraštui 10 metų veiklos sukaktuves atšventė Žemės Ūkio Rūmai ir Pienocentras. Jų darbai nušviesti suvažiavimų pranešimuose. Prekybos, pramonės ir amatų srity padaryta svarbių pertvarkymų. Naujais pagrindais pertvarkyti ir pradėjo veikti Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmai. Prie jų įsteigtas prekybos registras padės šalinti prekybos negalavimus. Žemės ūkio kultūros kilimas irgi buvo žymus. Į viensėdžius išskirstyta apie 750 kaimų ir nusausinta keliolika tūkstančių hektarų žemės. Įvairiomis pašalpomis buvo remiama ūkininkų iniciatyva. Ūkininkai žemės ;kio ir pramonės laimėjimams pavaizduoti Ukmergėje buvo suruošę žemės ūkio ir vietos pramonės parodą, kuri turėjo gerą pasisekimą. Prie ekonominės veiklos tenka priskirti ir plačiu mastu pradėtą vykdyti medžių sodinimo vajų, kurio metu visame krašte pasodinta apie 1 milijoną medelių.

Užsienių rinkose buvo aukštesnės žemės ūkio gaminių kainos ir Lietuvos gaminiams rinkų netrūko. Todėl **pradėjo atsigriebti Lietuvos ūkininkai,** kuriuos anksčiau slėgė bepinigė. Ūkininkų perkamajam pajėgimui pakilus ir viso krašto ekonominis gyvenimas pagyvėjo.

Kultūrinė gyvenimo pažanga

įvairiose srityse buvo žymiai pagyvėjusi. Vasario 16 d. iškilmingai atidarytas Vytauto Didžiojo kultūros muziejus, kuris atvaizduoja mūsų krašto praeities ir dabares kultūrinius laimėjimus. Šiame muziejuje suruoštos kelios meno parodos, iš kurių reikia skyrium pažymėti Latvijos ir Estijos meno parodas.

Lietuvos kultūrinis gyvenimas buvo rodomas ir užsieniui. Rygoje ir Taline buvo suruoštos Lietuvos meno parodos. Plačiai dalyvauta ir Paryžiaus tarptautinėje parodoje, kurioje **Lietuvos eksponatai laimėjo net 58 vietas bei premijas.** Lietuvos visuomenė buvo plačiai supažindinta su prancūzų tautos praeitimi ir Napoleono gadynės gyvenimu. Kaune buvo surūošta Napoleono paroda, kuriai dalį eksponatų paskolino Paryžiaus muziejai. Prie kultūrinių laimėjimų reikia priskirti ir tautos prisikėlimo paminklo — Prisikėlimo bažnyčios statyba. Šiais metais norima ją atidaryti ir tokiu būdu dar vienu laimėjimu pažymėti Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuves.

Krašto kultūriniam kilimui didelės reikšmės turi **viešųjų bibliotekų steigimas,** kurių tinklas nuolatos plečiamas. Tokių bibliotekų jau yra apie 200, tačiau jų tinklą numatoma išplėsti ligi 1,000. Darbo žmonių kultūrinis gyvenimas atspindėjo jų pačių suruoštoje pirmoje **darbo šventėje.** Tokios šventės bus nuolatinės ir jas manoma ruošti kiekvienais metais. Į literatūrinį gyvenimą pradžioje suruošta literatūros nemaža judėjimo įnešė metų šventė, kurios metu literatūros laureatams buvo įteiktos valstybinės ir paskirų leidyklų premijos. Ir krašto buvo didesnis susidomėjimas lietuviška literatūra. Daugely vietų buvo ruošiami literatūros vakarai, o Ukmergė įsteigė net savo literatūros premiją.

Visuomeninis gyvenimas buvo vienas gyviausių iš visų viešojo gyvenimo veiklos sričių. Visame krašte buvo ruošiami svarbesnių įvykių minėjimai, įvairios iškilmės, šventės. Savo darbo dešimtmečius iškilmingai šventė savanorių—kūrėjų sąjunga ir jaunalietuviai. Buvo dar labiau suaktyvinta **kova dėl okupuoto Vilniaus krašto.** Tuo tikslu gegužės mėnuo buvo pavadintas Vilniaus kovų mėnesiu ir jo metu buvo telkiami nauji Vilniaus kovotojai. Be to, Vilniaus lietuvių Golgotai pažymėti krašte buvo **statomi Vilniaus kryžiai.** Jie bus statomi ir atei ty.

Klaipėdos krašto jaunimas atšventė savo organizuoto veikimo 25 metų sukaktuves. 10 metų sukaktį minėjo ir Lietuvos Aeroklubas, Kaune ir kitose vietose suruošdamas aviacijos šventes. Jos turėjo didelio pasisekimo ir jas lankydavo dešimtys tūkstančių žmonių. Šauliuose ir Dauguose buvo suruoštos pabaigtuvių ir senovės dienos. Jų metu gražiai pasirodė dzūkai ir šiaurės Lietuvos gyventojai, gausiai dalyvaudami šiose šventėse. Kaune įvyko didžiulis lietuvių karių Rusijoje 1917-1919 metų sąjūdžio dalyvių suvažiavimas, per kurį buvo prisiminta mūsų kariuomenės organizavimo ir pirmųjų kautynių laikai. Į Lietuvos visuomenę didelio entuziazmo įnešę sportininkai, kurie balandžio mėn. Rygoje laimėjo Europos krepšinio pirmenybes ir meisterio vardą. Šis įvykis plačiai nuskambėjo po visą pasaulį. Lietuvos ir užsienio lietuvių susiartinimui 1937 m. daug padėjo Lietuvos sportininkų ir seimo atstovu lankymasis Jungtinėse Valstybėse. Drauge su jais nuvykę sklandytojai dalyvavo tarptautiniame sklandymo pasirodyme. Į moterų visuomeninį gyvenimą nemažos įtakos turėjo pirmoji mūsų moterų meno paroda, ir neseniai buvęs jubiliejinis moterų suvažiavimas.

Iš gyvųjų tarpo išsiskyrė žinomi veikėjai: generolas Silvestras Žukauskas, aušrininkas Juozas Miliauskas — Miglovara, pedagogas Juozas Kairiukštis, visuomenės veikėjas Jonas Lapėnas ir kiti.

1937 metų kūrybinis darbas įvairiose srityse padaryta pažanga buvo lyg gražus pasiruošimas džiaugsmingiau ir iškilmingiau švęsti 1938 metais Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuves, kurioms ruošti visame krašte yra sudaryti komitetai, į kuriuos jeina visų organizacijų atstovai.

Lietuviai yra dideli padangių sporto mėgėjai. Lietuvoje smarkiai plečiasi civilinė aviacija, o ypač sklandymo sportas. Šią vasarą Lietuvoje buvo pakrikštytas naujas motorinis sklandytuvas.

STEBŪKLINGAS ROBOTAS

Viename Londono mokslininkų susirinkime pademonstruotas naujas elektrinis robotas, kurį septynerius metus dirbo Vokietijoje vienas elktro technikas.

Tas naujas elektrinis stebuklas taip nustebino mokslininkus, kad kai kurie manė, jog jie mato gyvą žmogų, tik užhipnotizuotą.

Robotas vaizduoja gražų, jauną, puikiai apsirengusį vaikiną. Svečiams įėjus robotas mandagiai pakilo nuo kėdės ir lengvu, grakščiu rankos mostu nusiėmė skrybėlę. Paskui pats užsidegė cigarą ir rūkydamas leido dūmus pro nosį. Paėmęs nuo stalo vandens stiklinę išgėrė, o indą vėl pastatė ant stalo.

Bet svečius ypač nustebino, kai robotas labai gražia anglų kalba juos pasveikino.

Roboto savininkas tvirtino, kad jo "gaminys" gali automobilį valdyti. Per seansą išradėjas stovėjo nuo roboto per 20 pėdų ir ramiu balsu robotui įsakinėjo.

IR IŠLINDO YLA IŠ MAIŠO

Praėjusią savaitę Vienybėje buvo rašyta apie Bostono Keleivio išdavikiškumą, t. y. parsidavimą lenkams. Tas pranašavimas jau dabar pradėjo pildytis.

Keleivio 2 numery Raudonas Pipiras rašo: "Lietuvos tautininkų valdžia pati savo žmones persekiodama, ji kelia didžiausį riksmą, kad lenkai persekioja lietuvius Vilniaus krašte. Dėl Stašio bylos sukelta didesnis triukšmas negu dėl paties Vilniaus užgrobimo. O tikslas labai aiškus: žiūrėkit kokia barbariška lenkų valdžia!" Raudono Pipiro žodžiais: lenkų valdžia demokratiška, nei lietuvių nei gudų nei žydų nepersekioja, ypač Vilnijoj po lenkais, gyvenimas tiesiog rojiškas, tik tie nevidonai Lietuvos tautininkai blogiausi sutvėrimai pasaulyje...

Tai taip begėdiškai Keleivis tyčiojasi iš Vilniaus krašto lietuvių ir del jų persekiojimo kaltina Lietuvą! Ir lenkai tą pat daro: lietuvius persekioja ir, žinoma, kartu kaltina juos vientik už tai, kad jie lietuviai. Toks išgamiškas Keleivis, kuris save tituluoja "darbininku ir skriaudžiamųjų užtarėju", drįsta taip nežmoniškai tyčiotis, Gėda!

Dar to negana, tame pat numery dedamas kitas ilgas straipsnis: ištraukos, ką rašo Vilniaus žodis apie Lietuvos-Lenkijos santykius. Žinant kaip lenkai toleruoja lietuvių spaudą, laikraštis bando blogų santykių kaltę primesti abiem valstybėm vienodai. Bet Keleivis tą visą rašinį panaudoja šmeižtu prieš Lietuvos valdžią ir nesąmoningu lietuvių kaltinimu ir lenkų teisinimu. Anot Keleivio, ir Lietuvoj lenkai persekiojami ir pilni kalėjimai "draugų politikų".

Kas tie Lietuvos lenkai? Nagi, daugumoj sulenkėję dvarponiai ir šiaip vadinami šlėktos. Ir tai, lenkai Lietuvoje turi gimnazijas ir pradžios mokyklas valdžios palai komas. Tegu Keleivis pasako: kiek mokyklų ar gimnazijų lietuviai turi Vilniaus krašte? Kodėl Keleivio redaktorius nemato kokių persekiojimų turi pakelti pademarklinijo gyventojai, kuriems ir vakarais neleidžiama nė žiburio užsižiebti. Kodėl Keleivio redaktorius, rusiškai tariant, "duraka valiajet", tik jis pats tai žino.

Tas pat Kaleivio nr. pripildytas žinių apie lenkų socialistų lankymąsi pas Lenkijos prezidentą. Ką tas bendro turi su lietuvių reikalais, tai tur būt irgi tik pats Keleivis tai žino.

Keleivis nori parengti lietuvius, kad jie pradėtų garbinti lenkus. Lenkai yra žinomi, kaipo didžiausi intrigantai pasaulyje ir dabar per savo agentus jau pradeda lietuvių krikdymo darbą čia, Amerikoje.

Lietuviai, budėkit ir saugokitės lenkiškų pinklių!

Prof. P.

KOMUNIZMUI GRIUVANT

Prieš dvidešimt metų įsteigta Lenino diktatūra Rusijoje eina prie galo, Rusijoje ji laikosi vien su durtuvo ar šautuvo pagalba. Už Rusijos sienų, tai yra, kitose valstybėse komunizmas baigia nublukti, ypatingai Amerikoje kiek tvirčiau rusiškasis bolševizmas Amerikoje laikosi lietuvių tarpe. Mat lietuviai iš prigimties yra užsispyrėliai ir sentimentalistai. Todėl lietuviai, kad ir be numatomo tikslo ar idėjos, laikosi vien dėl to, kad kartą jis tokia kryptimi yra nužygiavęs, o labiausiai, kad išsižadėti pasirinktos idėjos, reiškia prisipažinti klydus, — tas ypač lietuviui sunku padaryti.

Kad komunizmas Rusijoje darbininko ekonominio gyvenimo nepagerino, tai Amerikos lietuviai ir būdami komunistais jau prieš keletą metų pripažino. Bet jie buvo bolševikai. Dėl idėjos, kuria tikėjosi sulaukti rojaus žemėje, ir dar dėl to, kad Rusijos bolševikai šaudydavo buržujus (mat, daugelis komunistų tikėjo, kad Rusijos buržuazija kliudo išplėtoti komunistinę gerovę), jie tvirtindavo, kad kas ponui gera, tas darbininkui negera. Todėl išnaikinus visus ponus, darbininkai susilauks gerovės. Tokiomis viltimis ir Amerikos lietuviai komunistai išgyveno per dvidešimt metu. Bet vietoje lauktos gerovės Rusijoje, Stalinas pradėjo dieną iš dienos pačius komunistus šaudyti. Tarp tūkstančių jau keletas ir iš Amerikos lietuvių komunistų nuvažiavusių į Rusiją sušaudyta.

Šis paskutinis Stalino žygis, smarkiai paveikė ir Amerikos lietuvių komunistus. Nors aktyvūs komunistai, kaip Vilnies ir Laisvės kampininkai, nepaliauja giedoję: ką Stalinas daro, tai vis darbininkų gerovei. Bet pasyvūs komunistai jaučiasi apvilti ir pradeda šalintis nuo komunizmo ir rusiškosios akcijos.

Valdančiosios partijos žmonių šaudymas Rusijoje rodo jų valdžią esant arti didelės katastrofos. Bolševikų režimas beginkliams žmonėms šaudyti rodo didelį karingumą, bet karo su kita valstybe bolševikai bijo kaip ugnies. O ar seniai žadėjo suorganizuoti penkių milijonų armiją ir sukelti revoliuciją Europoje? Dabar bijo to mažučio japono, nes bolševikai žino: kai tik karas tektų jiems pradėti, jie bematant tikrai susilauktų garbinamosios revoliucijos savo viduje.

Pašlijus rusų bolševizmui, mums ne tiek tas komunizmas rūpi, kiek mūsų lietuviai, kurie buvo pagauti į jų sūkurį ir dabar pradeda atsipalaiduoti. Daugelis lietuvių bolševikų praleidę visą jaunatvę betarnaujant matuškai Rusijai ir išaikvoję savo jėgas, taigi, metę bolševizmą liks nusivylę, išsiskirs iš Amerikos lietuvių kultūrinio — tautinio sąjūdžio, arba kaip amerikonai sako, taps "obos". O kiti grįš prie visuomeninio darbo į organizacijas.

Jiems patraukti prie naudingo darbo, reikėtų mums apgalvotai pasitikti. Žmonės, kurie neturėjo progos jauni būdami mokytis, mokosi iš gyvenimo klaidų. Komunistai kaip tik ir sudaro tą tautos dalį, kurie pamokyti gyvenimo klaidų, gali būti geri žmonės ir geri lietuviai. Pas mus tokiais atvejais yra priimta sakyti "veidmainiai". Nedarykime to, nes tas be erzinimo nieko gero neduoda. Bet pripažinkime tokius sugrįžusius brolius lygiais savo draugais ir bandykime juos supažindinti su lietuviškąja idėja ir padaryti sąmoningais lietuviais.

K. Rambynas

TAURAI GYVUOJA

Scranton, Pa. — Sausio 11 d. Taurų Klubo susirinkime Hotel Casey, kur dalyvavo beveik visi niariai, išrinkta nauja valdyba: pirm. dr. F. Sakalauskas (Sack), vicepirm. B. Mikulis, 2 vicepirm. A. Kubilius, iždininku J. Stepanauskas, raštininku W. A. Meškūnas.

Naujai išrinktasis pirmininkas dr. F. Sakalauskas pasižadėjo įnešti daug gyvumo į organizaciją, nes jis pats yra labai popuriarus, jaunas, energingas lietuvis. Taip pat jis yra labai žymus lietuviškų reikalų rėmėjas ir geras tautininkas.

Nutarta dėti visas pastangas kad įvyktų gausingas balius, vasario 2 d. Elks Klube.

Tauras

Arklys pasikorė išsigandęs zuikio

Gardamo apylinkės Bartininkų gyventojas paliko lauke arklį pakinkytą į vežimą, o pats nuėjo žabų kirsti.

Staiga iš arti šoko zuikis, arklys nusigandęs nutrūko ir pasileido su vežimu bėgti keliu.

Bet vienos tos nelaimės maža! Jam pasitaikė antras zuikis. Arklys jau buvo užšokęs ant tiltelio per upeliuką, bet pamatęs zuikį metėsi atgal ir pusiau nukrito nuo tiltelio (kurs buvo be atramų) į upelį ir pasikorė.

BARODOS MAHARADŽOS TURTAI

Dar ir šiais laikais daug esti kalbama apie Indijos maharadžu turtus. Daug tokių kalbų dažnai būna labiau panašių į pasakas ir legendas, tačiau jos nėra pasakos. Ir šiandien dar Indijoje yra pasakiškai turtingų maharadžų. Savaime suprantama, kad tokie turtuoliai maharodžos, bijodami netekti savo turtų, gyvena gerokai užsidarę nuo kitų žmonių ir savo turtus retai pašalaičiams terodo. Vis dėlto landiems laikraštininkams pavyksta ir į tokius pasakiškus maharadžų turtus pažvelgti. Tie turtai yra stačiai nesuprantami ir neaprėpiami. Vienam laikraštininkui teko pamatyti Barodos maharadžos turtus. Nors tas laikraštininkas buvo daug pasaulio matęs, tačiau tie turtai jam išrodė tikra aukso pasaka, o ne gyvenimo realybė.

Maharadžos Nazar — Bagho rūmai pastatyti iš grynos baltojo marmuro. Prie tų brangių rūmų yra nepaprastai puošniai įtaisytas sodas, kuris taip pat labiau panėši į pasaką, o ne į tikrovę. Toliau maharadžos turtų laikytojas laikraštininkui parodė savo valdovo asmenines brangenybes. Jų tarpe labai brangius karolius, kuriuos maharadža dėvi per įvairias šventes. Tų karolių vertė yra du milijonai anglų svarų ir trys patys didžiausi deimantai yra garsūs visame pasaulyje. Maharadžos krūtinės šarvas taip pat apsagstytas deimantais, kurių stambiausias yra vidutinio obuolio didumo. Be to šarvas papuoštas safirais, smaragdais, perlais ir kitais brangiausiais akmenimis. Viso šarvo svoris keli kilogramai. Tokio šarvo kaina gerai įsivaizduojama. Tokiais pat brangiais akmenimis nusagstyti maharadžos auskarai, nosies papuošalai. Jie kartu su apirankėmis ir kitais daiktais kainuoja dešimtimis milijonų anglų svarų. Kilimai taip pat prisagstyti milijonu perlų ir kitų brangių akmenų. Jų vertybė — milijonai

Tačiau tai dar neviskas. Maharadža turi ir kitokio turto. Stalduose buvo parodyti brangieji, įvairiai išdažyti drambliai. Vežimai, balnai, pakinktai yra padaryti iš aukso ir sidabro. Daug tų daiktų taip pat papuošta brangiausiais akmenimis. Maharadžos baldachinas atpaisytas aukso plokštelėmis, o jo kotai iš grynno aukso ir sidabro. Iš tokių pat brangiųjų metalu yra spintos, grandinės, patiesalai ir kt. Visi medžioklės įrankiai taip pat iš blizgančių brangiųjų metalų. Be to tas maharadža turi labai brangių senų ginklų rinkinį. Viena armota yra iš gryno aukso su visais prietaisais. Taip pat gryno aukso yra vienas vežimas, kuris esti vartojamas įvairių iškilmių progomis. Tas vežimas buvo dirbamas ketverius metus Madraso, Bangalorės ir Mysorės indų aukso kalvių. Žodžiu, Barodos maharadža turi tokių turtų, kurie labai panėši į aukso pasaką.

Tačiau gyvenimas už maharadžos rūmų sienų yra begalo skurdus ir vargingas. Indai yra maharadžų visai pavergti ir gyvena pačiose blogiausiose sąlygose, ligų, nelaimių, vargų kamuojami. Milijonų indų skurdas leidžia maharadžoms susikrauti pasakiškus turtus.

KRATA

Uždaryto Lietuvių Mokytojų Sąjungos Švenčionių skyriaus turtą Vilniaus vaivadija sutiko atiduoti Vilniaus Lietuvių Mokslo Draugijai. Ryšium su tuo Švenčionių stovastijos valdininkai padarė Skyriaus knygyne smulkią kratą.

Kas atsitinka bankui pastogėje

Marijampolietė Magdė Raulinaitienė savo nemažas sutaupas būtent 4,700 litų laikė pastogėj.

Vieną kartą užlipusi ant aukšto pasižiūrėti pinigų, jų jau neberado. Pasirodo jos mažametė augintinė M. Giedraitytė (8 m.) tuos pinigus pasiėmusi sau. Mergytė dalį pinigų padovanojo už save 5 m. vyresniam draugui. Šis du tūkstančius litų "saldainiams prapirkęs", o 500 litų dar turėjo. Likusius pinigus išviliojo kaimynai. Taip ir dingo sunkiai sudėtos moteriškės sutaupos.

VIENYBĖ

Established 1886

LITHUANIAN DAILY UNITY

Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

B. J. Scheţaus, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 25, 1927, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7846

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienyje:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Kadangi laiškai atsiliepimui turi būti siunčiami tik vienoje laiško pusėje su autoriaus vardu ir adresu.

VIENYBĖ

Volume two — BROOKLYN, NEW YORK, MONDAY, JANUARY 17, 1938. — Number Three

TAKE IT OR LEAVE IT

Vitalis Bukšnaitis

I'm looking forward to the next opportunity I will have of seing Judge Laukaitis again. I see by the papers that this opportunity will present itself at VIENYBE's annual concert which will be held in Brooklyn at Labor Lyceum on February 13th.

The reason for my being so anxious to see the Judge again is that I am extremely interested in comparing notes with him. I am assailed with a consuming curiosity to discover whether he too was suddenly apprised of moral, mental and physical deficiences which were not previously apparent even to his closets friends and relatives before he became a candidate for the presidency of the Lithuanian Alliance of America.

Ever since I agreed to become a candidate for the vice-presidency of the Alliance, I have been finding out things of varying interest about myself. During a recent visit to Paterson, New Jersey, a fairly sober looking gentleman approached me after I had delivered a short speech (apparently he hadn't heard my name when I was introduced) and assured me that my interest in the affairs of the SLA should compel me to become a candidate for high office "instead of letting such idiots as this Vitalis Bukšnaitis take all the glory" while the rest of us did all the hard work.

I never was one to stick pins and lighted cigarettes in childrens' blown up baloons, bus I think that few will object if I dispel a few of the strange fables which, although they make of me a legendary, swashbuckling character, also disturb the peace of mind of even my own forgiving family.

I have heard that Vitalis Buksnaitis holds high revel in every barroom in Brooklyn every night in the week. If this were so, it is probably an unknown twin brother of mine who spends three or four nights a week at my home preparing this English page for publication.

Of course, the fact that I sped the remainder of my evenings attending meetings and rehearsals of the dozen or so clubs and dramatic and musical groups I belong to has nothing to do with the case. And, naturally, I prepare the lessons for the classes I teach in the Lithuanian Radio Hour Schools with so little effort and with such aplomb that I have plenty of time for the other interesting, if fantastic pursuits to which I am supposed to be addicted.

I once mentioned in this column that a young Lithuanian American, to keep from being discouraged in his participation in Lithuanian American activities, should posess the hide of an elephant. Perhaps I was wrong. Maybe the hide should be reinforced with steel plate. At any rate, I am anxious to hear Judge Laukaitis' opinions and reactions to this business of being a candidate for high office in a national Lithuanian American organization.

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section
Edited By
Vitalis Buksnaitis

SLA YOUTH GROUP CANDIDATES NOMINATED, ONLY 5,000 VOTE

Candidates plan to approach 'Remaining 10,000' and exciting campaign is expected

New York, N. Y. — Officials of the Committee of Younger SLA Members were jubiliant today over the fact that every candidate endorsed by the Committee had been nominated, final tabulations of the nominating ballots were announced last week and showed the following results (The Committee's Candidates are indicated in bold faced type):

For President	
F. J. Bagočius	3,401
V. F. Laukaitis	**1,878**
N. Rastenis	66
For Vice President	
J. K. Mažukna	3,290
V. Buksnaitis	**1,802**
A. O. Shalna	168
For Secretary	
M. J. Vinikas	**3,884**
J. Miliauskas	1,054
V. Michelsonas	440
For Treasurer	
K. P. Gugis	3,260
A. S. Trečiokas	**1,711**
J. J. Bačiūnas	81
For Trustees	
S. Mockus	**3,581**
E. Mikužiūtė	3,191
V. Kerševičius	**1,767**
J. Marcinkevičius	720
J. Jarus	702
A. Zalatorius	36
For Medical Examiner	
Dr. J. Staneslow	3,073
Dr. S. Biežis	**1,719**
Dr. A. L. Graičiūnas	98

All the above named candidates will appear on the official ballots to be used during the approaching elections unless any one of them may choose to withdraw from candidacy, in which case the candidate receiving the next highest number of nominating votes will replace him.

Veterans See Hot Campaign

Veteran observers of SLA elections were almost unanimous in predicting one of the most exciting campaigns in the history of the Alliance. They based their assertions on the fact that only approximately one third of the fifteen thousand members of the Lithuanian Alliance of America had participated in the nominations. "After all," one of them remarked, "there are still about ten thousand members before their real campaigns get under way".

3 Surprise in Debut

Although it was generally expected that, as usual, the incumbents would receive the greatest number of votes, the big surprise was the amazing show of strenght by the three American born candidates, Judge Laukaitis, Vitalis Bukšnaitis and V. Kerševičius, who incidentally are making their first appearance in National Lithuanian American elections. All three made a far better showing than did the opponents of the Youth Groups slate incumbents, Dr. Vinikas and Mr. S. Mockus. This also held true in the case of Mr. A. S. Trečiokas and Dr. S. Biežis, also endorsed by the Committe of Younger SLA Members.

Who'll Win?

It was generally agreed here that the results of the approaching election depend entirely upon the interest which the "remaining ten thousand" members will show in the coming campaign. Experienced observers contend that opponents of the Youth Group Candidates cannot possibly amass more than three thousand additional votes, even with every member of the Alliance voting. If this is true, the Committee of Younger SLA Members, in order to assure the election of its candidates, must make every possible effort to convince every member of the Alliance to vote during the coming elections.

Vytautas G. Vizbara
Secretary, New York Committee of Younger SLA Members.

Sportsmen and Sports

By V. F. B.

Ben Vicas of Hartford, Connecticut is a gentleman and a scholar. We quote his letter in which he says that he is "sending in some facts about Lithuanian athletes in order to aid the columnist who conducts the column 'Sportsmen and Sports' ". He thinks that if other interested persons did the same, this column would be able to continue prosperously. How true! Well, here are his facts:

—o—

"This being the indoor sport season, and swimming being one of them, we find many of our Lithuanian athletes performing for various aquatic teams.

—o—

"One of the best swimmers on the Trinity College team of Hartford is Al Aksomaitis. Al holds the record for the breaststroke at Trinity and is also a point producer in other lines.

—o—

"Another proficient swimmer is Joe Krakauskas of Connecticut State. Joe has ambitions which are, I think, very unusual among Lithuanian Americans. His contemplated profession is that of a veterinarian.

—o—

"Speaking of aquatic stars, has Johnny Macionis, the ex-Yale star, left the ranks or is he still performing somewhere?

—o—

Basketball, one of the indoor sports, finds Lithuanians not only playing, but also acting in the capacity of officials. "Shorty" Malin, a former ace performer of the Hartford, K. of L., has earned the reputation of being the best basketball official in Connecticut, and among the best in New England".

Ben is right. If more of our sports enthusiasts would sit down and dash off a few facts for us to publish now and then this column would be the quintessence of perfection, as sports columns go.

—o—

Incidentally, what has become of the Transfiguration C. C. Basketball team of Maspeth, N. Y.? The last we heard from them, they had just succeeded in winning the New York — New Jersey — Connecticut championship. They were planning to join a new league. What are they doing now? Are they still playing? Would they be interested in a game with a Baltimore team, or the winner of the Jaunimas league in Chicago, of which Johnny Sarkauskas write so often? Will Mr. Blecka, the manager, solve this dilemma for us?

—o—

Once more, we repeat what we mentioned in our last column. You are welcome to contribute anything in the nature of Lithuaian American sports which sounds reasonable. We provide the space, you provide the stuff to fill it with. Fair enough, isn't it?

STUDENTS CLUB AWAITS DINNER DANCE

Newark, N. J. — The Lithuanian Alumni and Students Club held its January meeting at the house of Miss Regina Kralik on January 10th. Business was handled rapidly because there were only two major topics to cover.

Final reports and instructions were discussed concerning the dinner and dance which will be presented on January 29th at the Hotel Granada in Brooklyn. The affair will be jointly tendered by the Students and Alumni Club, Romuva Club and the Lithuanian Professionals Association, and the proceeds will create a fund for Lithuanian Scholarships at Columbia University. It was decided that members should notify club's secretary of the number of guests expected at the dinner no later than January 25th.

The subject of the club dues was covered thoroughly. In the future the club looks forward to a more responsive and cooperative duty bound group handling their dues.

Following the business meeting, the hostess, Miss Regina Kralik served refreshments, after which she called upon the guest speaker, Miss Senta A. Borman. Miss Borman's topic was "England" and was covered in a most interesting manner.

The club's February meeting will be held either at the residence of Miss Demie Genaitis or that of Mr. Al. Kwetz.

Scribe.

VOICE OF YOUNG CHICAGO

By John A. Sarkauskas
(Staff Correspondent)

Chicago, Ill. — A young Chicagoan, Albinas Azukas by name, writting from Lithuania describes his native land in a delightful letter appearing in the past issue of Jaunimas. Azukas, one of the lucky five who were awarded scholarships at the Vytautas the Great University, wields a master pen when describing personal feelings at the first sight of Lithuania. Kaunas evidently appeals to this young American judging from his initial acceptance to the mode of Lithuanian living, and future letters to Jaunimas should be well worth any true American — Lithuanian's time.

The past holidays were not without their share of romance and, picking at random, we find the following Chicagoans have succumbed to the deadly, long and slender love-tipped shafts of Dan Cupid: At Christmas time Jeannie Dominas accepted a ring from Sigmont Kapp, as did Julia Lazickas from Raymond Grigaitis. From the Roseland vicinity came the announcement of Sophie Valantis' engagement to Stanley "Jimmy" Rakauskas, the latter being one of Chicago's most popular musicians. Ben Lauraitis also offered a certain young lady a significant token of bethrothal but her name was withheld... at least, for a while. Frances Gathelis and Anthony Kaunas made their preliminary vows on an appropriate holiday — Thanksgiving. It just leaked out now. To judge from the proposals and acceptances as the old year passed away would mean a record forecast of Lithuanian weddings this coming summer.... or earlier. Fine work!

Leaving the gentle and romantic side of the life of our youth for a while, we find stronger hearts turning to indoor sports. Thursday night, January 13th, opened the second Jaunimas Chicago Lithuanian Basketball League for the 1938 season at St. Augustine's gym on the South Side. Seven teams are competing for the title of "Lithuanian Champions of Chicago."

The K. of L. Choir is now reorganized after a two month recess and will begin the new year by presenting a Lithuanian concert on Febr. 26th in Bridgeport. Jimmy Rakauskas, the director, has arranged some harmonious numbers and this concert promises to repeat the earlier success of the all — English "From Schubert to Swing". The choir is composed of singers from various councils of Chicagoland and the total membership passes the century mark.

One of the best known English and Lithuanian correspondents of this town Anthony Stelmok, was married to Aldona Kazwell on New Year's Day. The ceremony was a quiet affair and the young couple had only their closest relatives and friends present. They now have moved to their new home near the Northwestern University campus where Anthony is completing a two year journalism course.

Are there any easterners who believe they can top the record of a young Chicago miss, Albina Sruoginis, who wrote a proper 8 letter word on the back of a common post card more than 3,800 times?

With still pleasant thoughts of those moonlight nights through groves of heavily shadowed trails, the Jaunimas Riding Club is still pursuing its favorite sport, this time not out in the forest preserves just outside of town but, would you believe it, in an indoor stadium. The thought of becoming saddle-rusty during the winter months prompted the members to borrow the horses of a local cavalry unit once every other week. And it isn't every stable that has the honor of acquiring such fine cowboys and cowgirls to take for ride — and all — Lithuanians at that!

A MESSAGE TO THE YOUNGER GENERATION

Starting the new year, I will ask every boy and girl of Lithuanian descent, to stop and think about a serious situation facing us — the su called melting pot of America. The fact is that a great many of our younger generation throw away the traditions of our ancestors, forget the language of their mothers and fathers, or else do not care to speak it, and Lithuanian language classes are not as popular as they should be.

Who is to blame for all this? Parents in part, local unfovorable conditions and so-called leaders.

How to remedy this? I'll try to answer this as I see it:

1. Let everyone of us, read the history of Lithunia thoroughly.

2. Let us resolve to learn to speak Lithuanian fluently.

3. Let us join at least one Lithuanian organization (SLA fos instance) and be active in it.

4. Let's make more friends among the Lithuanians.

5. Cultivate friendship of the opposite sex of Lithuanian ancestry, and avoid mixed marriages for **happiness'** sake

If we do these things I am sure we'll enrich ourselves **tremendously.** America will be proud to have us a part of her family with our traditions, one of the oldest languages and the word of a Lithuanian **"as good as a gold bond".**

V. A. Kerševičius

SCHOLARSHIP DANCE

Working on the dance committee arranging a dinner — dance for January 29th at the Granada Hotel provided an excellent opportunity to meet people of various views and surprising reactions. One would suppose that any Lithuanian-American having sufficient means and time would readily agree to attend an affair tendered for the purpose of establishing a scholarship fund at Columbia University in Lithuanian courses. Yet, many people who ordinarily spend several dollars on an evenings entertainment objected to going because "Three dollars is too much". Others, so accustomed to hearing about yearly formal dance given by the Alumni Students Club cannot get used to the idea that he proposed Jan. 29th dinner-dance is informal and as much a project of the Lith. Professionals Association and the Romuva Club as it is of the Alumni-Students club. As Dr. Ed. Žukauskas remarked to one lord objector — "Come dressed as you wish — without your trousers if you want to, but be sure to wear a long overcoat."

It is impossible to please everyone, so, neglecting the views of minorities the "Stipendiju Šokiu" committee proceeded to please the majority by eliminating formality in dress, seating arrangement, guest table, and speech making. A very good Lithuanian orchestra will furnish a variety of polkas, fox-trots, waltzes, and specialty numbers. Everything has been done to assure guests at the Granada Hotel that night of an enjoyable time. If the capacity of the hotel is not taxed to its utmost, the committee will feel that New York's Lithuanians don't give a continental whether the Lithuanian courses at Columbia become firmly established or fade like a happy dream with the coming of a new day.

Vyt.

SIXTH ANNUAL RADIO HOUR DINNER HUGE SUCCESS

Brooklyn, N. Y. — The Lithuanian Radio Hour, established and directed by William Matusevičius and Vitalis Bukšnaitis, presented its sixth annual dinner and dance on Sunday, January 9th at the Lithuanian Amer. Citizens' Club here, and once again local Lithuanian Americans reflected the increasing popularity of the Radio Hour by attending in such numbers that it was impossible to accomodate all of them at one time. The dinner tables had to be set twice before everyone present had been accomodated.

Scores of speakers were introduced by master of ceremonies Bukšnaitis, eminent social, literary, political and business leaders enthusiastically approved the activities of the Lithuanian Radio Hour and wished continued success to its guiding spirit, William Matusevičius. Tumultuous applause frequently punctuated the remarks of the speakers, among whom were such prominent Lithuanian Americans as Pius Blažaitis, Vienybes President Schegaus, St. George Society Prezident Kairys, Democraitc Club leader Draugelis, Moterų Vienybe President Mrs. Buivydas, Rimba's Editor Paulauskas and many others Mr. Matusevičius himself was greeted with an ovation which almost tore the roof off the Citizens Club.

The vocal program during the dinner featured the popular Victor Becker, whose crooning of Lithuanian folk songs completely captivated his audience. Goerge Dirigenčius, young virtuoso, performed brilliantly at the piano, and the assemblage lost no time in showering its plaudits upon both of them. Adam Jezavitas proved once again that his Lithuanian Radio Hour Orchestra is in class by itself. Only one regret was voiced by those who danced to the music of this orchestra — the evening seemed to pass too quickly.

VIENYBĖS ANNUAL CONCERT
February 13th, 1938
at
LABOR LYCEUM HALL

ILIUSTRUOTAS PASAULIS
TURI VIRŠ 40,000 PRENUMERATORIŲ

PLAČIAUSIAI SKAITOMAS LIETUVOS SAVAITRAŠTIS: 12—16 psl. didelio formato

Amerikiečiai turėtų per ILIUSTRUOTĄ PASAULĮ sekti savo tėvynės ir pasaulio gyvenimą.

Prenumerata: metams $2.00, pusei metų $1.00

Adresas:
"ILIUSTRUOTAS PASAULIS"
Kaunas, Lithuania.

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI - MŪRININKAI
DAŽYTOJAI - TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

VIENYBĖ

BANDITAI UŽPUOLĖ IR APVOGĖ NEWARKO ŠV. JURGIO DRAUGIJĄ

Newark, N. J. — Penktadienio naktį 12 valandą, trys banditai įsibriovė į šv. Jurgio draugijos salę, 180 New York Ave., Newark, N. J. ir grasindami revolveriais privertė draugijos salės vedėją atidaryti seifą. Vedėjas iš karto priešinosi, bet banditai jį pradėjo mušti ir jis seifą atidarė.

Užpuolimo metu salėje buvo 9 žmonės, kuriuos banditai surikiavo prie sienos. Du banditai revolveriais rankose saugojo surikiuotus žmones, o trečiasis kraustė seifą ir žmonių kišenius. Iš vieno svečio kišeniaus išimta apie pusantro šimto dolerių, iš kitų kiek mažiau.

Iš viso banditai pagrobė apie $800.

Pasiėmę pinigus banditai ramiai išėjo. Tuojau buvo pranešta policijai, kuri dabar dalyką tiria.

Plačiau apie šį įvykį bus pranešta kitam Vienybės numeryje.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO SUKAKTUVIŲ RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Draugija, vadovaujant Juozui Ginkui, jau keleta metų perduoda įdomias programas, jų tarpe būna paskaitų, muzikos, dainų ir žymesnių Lietuvos švenčių paminėjimai: Amerikos pripažinimas Lietuva de jure, Lietuvos Nepriklausomybės šventės, Dariaus-Girėno žuvimo paminėjimas ir daugelis kitų žymių švenčių minėjimai, kuriuose būna pasakoma tinkamos kalbos, pritaikinta muzika, dainos ir tt. Tuo primenama, kad ir lietuviai gyvendami toli nuo savo gimtosios Tėvynės atjaučia ją, joje gyvenančius brolius lietuvius ir gyvena tais pačiais jausmais.

Vietiniai Amerikos lietuviai yra patenkinti šiomis LRD programomis, nes tas matyti iš tautiečių prisiųstųjų laiškų.

Šiemet sausio 15 d., sukanka lygiai 15 metų nuo Klaipėdos krašto atvadavimo. Ta proga LRD šį antradienį, sausio 18 d. oro bangomis paminės šią istorišką lietuvių šventę. Programos skaidringi aidai pasigirs 9:30 val. vak. iš WMBQ radio stoties.

Klaipėdos atvadavimo sukaktuvių minėjimo programos garbės svečiu bus Lietuvos Generalinis konsulas pulk. Jonas Budrys, kuris vadovavo sukilėlių kariuomenę Klaipėdos vadavimo kovose. Gerb. konsulas Budrys pasakys kalbą apie Klaipėdos atvadavimą. Taip pat dalyvaus žymūs dainininkai ir muzikai. Gros J. Navicko orkestras.

Taigi, nepamirškite atsisukti savo radio priimtuvus šį antradienį, sausio 18 d., 9:30 val. vak. ant 1500 kilocyckles, stoties WMBQ ir su tikra lietuvio dvasia atšvęskite istorinį Klaipėdos atvadavimą.

L. R. D.

PRANO STANKŪNO KONCERTAS

Sekmadienį, sausio 23 d. Lietuvių Amerikos Piliečių Klube įvyks dainininko Prano Stankūno koncertas.

Be Stankūno dalyvauja panelė V. Tamkiūtė ir St. Kažemėkas. Šis koncertas bus kaip ir įteikimas naujiems metams dovanų — muzikos perlų. Mūsų artistas Pranas Stankūnas, per suvirš dvidešimt metų muzikos jūroj įrėsi, jo nepalaužiamos sielos laivas išplaukė į skaistesnį, saulėtą rytojų; jis sugrįžo iš savo gimtinės kupinas naujų minčių ir parsivežė naujų dainų, kurias turėsit progos girdėti. Jo galingo balso įtakoj klausytojas jausis ir alsuos jauna Lietuva. Artistas P. Stankūnas sekmingai koncertavo Kauno Valstybiniam Radiofone ir provincijoj, taipgi dainavo Kauno kalėjimo salėj, kaliniams. Apie įgytus įspūdžius Lietuvoj, apie meną, kitus nuotykius artistas Stan-Lietuvos operą, jos dalyvius ir kūnas žodžiu papasakos po koncerto.

SLA JUBILIEJINIS KONCERTAS IR ŠOKIAI

Sausio 23 d., Susivienijimo svetainėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. įvyks Penktojo apskričio 25 metų jubiliejinis kuopų atstovų suvažiavimas, 11 val. rytą.

Koncertas prasidės 5 val. popiet.

Programą išpildys: artistė Elena Sadauskaitė, sopranas, dainininkas Feliksas Morkus, baritonas, pianistas Tadas Sodlauskas, smuikininkas H. Virbickas.

Trumpą įžanginę prakalbą pasakys SLA Centro sekretorius dr. M. J. Vinikas.

Šokiai prasidės 8 val. Įžanga koncertui 75 centai ir 50 centų, tik šokiams 25 centai.

Penkto apskričio valdyba:
A. S. Trečiokas, pirm.
P. Bajoras, sekr.
A. B. Strimaitis, ižd.

Vis daugiau protestų dėl Pasaulinės Parodos grasinimo

Po to kai vienas New Yorko gyventojas užlipino automobiliaus numerio lentelėje parašą "New York World's Fair" ir spauda pradėjo komentuoti, atsirado ir daugiau žmonių, kurie sako, kad valstybės valdžia negali priversti žmones garsinti privatinės korporacijos biznį ant valdiškų auto leidimų lentelių.

Dalykas dabar jau net pasiekė New Yorko valstybės Seimelį, kur vienas atstovas pareikalavo, kad naujosios šių metų leidimų lentelės būtų panaikintos ir padarytos kitos, be Pasaulinės Parodos garsinimo.

Ta proga pranešama, kad šiomis dienomis dar trys valstybės išsinuomavo žemės sklypus parodos aikštėje: Švedija, Urugvajus ir Dominika.

Skaitykit Vienybę

Apdovanojo Sonja Heine. — Norvegė Sonja Heine, buvusi pasaulio figurinio čiuožimo čempionė, o vėliausiu laiku filmo artistė, šiomis dienomis apdovanota Norvegijos šv. Olafo ordinu.

Smerkia komunistus. — Jersey City mayoras Frank Hague, kuris neįsileidžia į Jersey City CIO agitatorių, kurie nori organizuoti darbininkus. Hague sako, kad CIO yra komunistų vadovaujama ir dėlto Jersey City jų netoleruos.

ATSIIMKITE LAIŠKUS

Vienybės administracijoje yra laiškai šiems asmenims:

Anderson
Stanislavas Boguckis
Daukšys
M. Horanth
Jakubaitis from Kručelu-[nas, Baltimore, Md.
Jenkins, Chas.
Frank Jonaitis
H. Kabus
Apolonija Lastauskiene
T. Laukus
Geo. Loefler
Ch. Meškunas
Vlad. Mikolainas
Ann Ploscuaskis
J. Petrika
J. Puskunig
J. Purvis
K. Povalkis
St. Peters
A. Sleuis
V. Sabunas
J. Steponaitis
J. Sanduk
V. Tamkus
J. Tuskin
Mary Tamas
W. Urban
J. Vidunov
A. Zimas.

Malonėkite laiškus atsiimti.

PATIKRINS BUVUSIŲ PAMIŠĖLIŲ SVEIKATĄ

ALBANY, N. Y. — New Yorko Seimelis nori įvesti įstatymą, kad visi buvę proto ligoniai, dabar jau laikomi išgydyti, karts nuo karto patikrintų savo sveikatą proto ligoninėse.

Kaip žinoma, vėliausiu laiku New Yorke ir kituose New Yorko valstybės miestuose pamišėliai užpuldinėjo ir net žudė vaikus ir moteris. Beveik kiekvienu atsitikimu kaltininkas kada nors yra buvęs beprotių ligoninėje.

Visų buvusių beprotių ligonių sveikata bus patikrinta, kad geriau apsisaugoti nuo tokių įvykių ateityje.

Įsigykite naują angliškai-lietuvišką žodyną ir Lietuvos žemėlapį

Vienybės administracijoje yra gauti naujieji A. Herlito angliškai-lietuviški žodynai, kurie parduodami po $2.00. Žodynai labai parankaus formato ir apdaryti.

Taip pat galima gauti naujuosius Lietuvos spalvotus žemėlapius po $1.00.

Siunčiant užsakymus per paštą pridėkite 15 cetnų pašto išlaidoms.

Užsakymus siųskite Lithuanian Press Corp., Inc., 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar& Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

MIRĖ

Thomas Zeikus, 54 metų amžiaus, gyveno 117 Hopkinson Ave., Brooklyn, N. Y. Mirė sausio 14 d. Kings County ligoninėje. Laidotuvės pirmadienį sausio 17 d. 10 val. rytą iš Karalienės Angelų bažnyčios į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

Laidotuvėmis rūpinasi laidotuvininkas J. Garšva.

IEŠKO GIMINIŲ

Izidorio (James) Augaičio, kuris atvyko 1897, buvo vedęs Veroniką, gyveno E. 127 ir E. 49th Sts., New York City. Sužinoti:

RAY H. SHOEMAKER
51 Chambers Street, New York City.
(12-13-14)

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

J. ŠNIRAS
Sarton Restaurant
BAR and GRILL
181 Pearl Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-7626

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti P. A. URBONO ir kitose vaistinėse

P. A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. Havemeyer 8-2927
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. Tel. Havemeyer 8-2782

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Grupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5843

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI — Edgar Rice Burrougns

139. Kuomet stiprios rankos pagriebė ją tamsoje, Janė girdėjo, kaip kaž kas greit nubėgo tuneliu. Suimtą Janę greitai išvedė į koridorių. Čia jau buvo išvesta ir Anetė. Jas laikė penki stiprūs kavurai.

Iš gretimo kambario išnešė taukinį žibintą. Šviesoje žiūrėjo į vienas kitą nustebę. "Kur Ogdli?" klausė jie vienas kito. Janė suprato, kad sąmišyje jos gelbėtojas paspruko ir gal nubėgo į girią.

Vienas kavuras patėmijo: "Ogdli išbėgo tuneliu į girią. Mes turime jį pavyti!" Bet kitas prieštaravo: "Mes dabar jo nepavysime, nes jau toli bus nubėgęs. O giroije mes jo vis tiek nerasime, nes tamsu".

Kitas kavuras pasakė: "Netrukus prašvis ir mums nesunku bus rasti Ogdlį girioje. Dabar pažiūrėsime, ką sakys Kavandavanda, kai nuvesime pas jį mergas! Eime!" Janė nusiminė. Dabar nė Ogdlis negalės jos užtart.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje